

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► B **KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 543/2011,**
7. juuni 2011,
millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad
seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga
 (ELT L 157, 15.6.2011, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 726/2011, 25. juuli 2011	L 194	25	26.7.2011
► <u>M2</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 898/2011, 7. september 2011	L 231	11	8.9.2011
► <u>M3</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 996/2011, 7. oktoober 2011	L 264	25	8.10.2011
► <u>M4</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 1020/2011, 14. oktoober 2011	L 270	14	15.10.2011
► <u>M5</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 1095/2011, 28. oktoober 2011	L 283	32	29.10.2011
► <u>M6</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 1325/2011, 16. detsember 2011	L 335	66	17.12.2011
► <u>M7</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 72/2012, 27. jaanuar 2012	L 26	26	28.1.2012
► <u>M8</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 302/2012, 4. aprill 2012	L 99	21	5.4.2012
► <u>M9</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 366/2012, 27. aprill 2012	L 116	10	28.4.2012
► <u>M10</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 450/2012, 29. mai 2012	L 140	53	30.5.2012
► <u>M11</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 701/2012, 30. juuli 2012	L 203	60	31.7.2012
► <u>M12</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 755/2012, 16. august 2012	L 223	6	21.8.2012
► <u>M13</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 781/2012, 28. august 2012	L 232	5	29.8.2012
► <u>M14</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 988/2012, 25. oktoober 2012	L 297	9	26.10.2012
► <u>M15</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 353/2013, 18. aprill 2013	L 109	1	19.4.2013
► <u>M16</u>	Komisjoni määrus (EL) nr 519/2013, 21. veebruar 2013	L 158	74	10.6.2013
► <u>M17</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 565/2013, 18. juuni 2013	L 167	26	19.6.2013
► <u>M18</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 594/2013, 21. juuni 2013	L 170	43	22.6.2013

► <u>M19</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 956/2013, 4. oktoober 2013	L 263	9	5.10.2013
► <u>M20</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 979/2013, 11. oktoober 2013	L 272	35	12.10.2013
► <u>M21</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 443/2014, 30. aprill 2014	L 130	41	1.5.2014
► <u>M22</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 499/2014, 11. märts 2014	L 145	5	16.5.2014
► <u>M23</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 1139/2014, 27. oktoober 2014	L 307	34	28.10.2014
► <u>M24</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/678, 29. aprill 2015	L 111	24	30.4.2015
► <u>M25</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2000, 9. november 2015	L 292	4	10.11.2015
► <u>M26</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2244, 3. detsember 2015	L 318	23	4.12.2015
► <u>M27</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/674, 29. aprill 2016	L 116	23	30.4.2016
► <u>M28</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2016/2097, 30. november 2016	L 326	9	1.12.2016
► <u>M29</u>	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/891, 13. märts 2017	L 138	4	25.5.2017
► <u>M30</u>	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2017/1185, 20. aprill 2017	L 171	113	4.7.2017

Parandatud:

- **C1** Parandus, ELT L 70, 11.3.2014, lk 37 (543/2011)

▼B**KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) nr 543/2011,****7. juuni 2011,**

millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga

I JAOTIS

SISSEJUHTAVAD SÄTTED*Artikkel 1***Reguleerimisala ja kasutatavad mõisted**

1. Käesolevas määruses kehtestatakse määruse (EÜ) nr 1234/2007 rakenduseeskirjad puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektori kohta.

Käesoleva määruse II ja III jaotist kohaldatakse siiski üksnes määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 1 lõike 1 punktis i osutatud toodete suhtes ja selliste toodete suhtes, mis on ette nähtud üksnes töötlemiseks.

2. Määruses (EÜ) nr 1234/2007 kasutatud mõistetel on käesolevas määruses sama tähendus, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.

▼M29**▼B**

II JAOTIS

TOODETE KLASSIFITSEERIMINE*I PEATÜKK***Üldsätted***Artikkel 3***Turustamisstandardid; toodete valdajad**

1. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõike 1 nõuded on üldine turustamisstandard. Üldise turustamisstandardi üksikasjad on sätestatud käesoleva määruse I lisa A osas.

Puu- ja köögiviljad, mis ei ole hõlmatud konkreetse turustamisstandardiga, vastavad üldisele turustamisstandardile. Kui toodete valdaja suudab tõendada, et tooted vastavad ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni vastuvõetud kõigile kohaldatavatele standarditele, loetakse asjaomaseid tooteid üldisele turustamisstandardile vastavaks.

▼B

2. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113 lõike 1 punktis b osutatud konkreetsete turustamisstandardid on sätestatud käesoleva määruse I lisa B osas järgmiste toodete suhtes:

- a) õunad,
- b) tsitrusviljad,
- c) kiivid,
- d) salat, kähhar endiivia ja eskariool,
- e) virsikud ja nektariinid,
- f) pirnid,
- g) maasikad,
- h) paprikad,
- i) lauaviinamarjad,
- j) tomatid.

3. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõike 3 kohaldamisel on toodete valdaja iga füüsiline või juriidiline isik, kelle tegelikult valduses on asjaomased tooted.

*Artikkel 4***Erandid ja vabastused turustamisstandardite kohaldamisel**

1. Erandina määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõikest 3 ei nõuta turustamisstandarditele vastavust järgmiste toodete puhul:

- a) eeldusel, et toodetele on selgelt märgitud sõnad „töötlemiseks ettenähtud” või „loomatoiduks” või muu samaväärne väljend, tooted, mis on
 - i) ettenähtud tööstuslikuks töötlemiseks või
 - ii) ettenähtud loomatoiduks või muul otstarbel kui toiduna kasutamiseks;
- b) tooted, mille tootja annab oma põllumajandusettevõttest tarbijale isiklikuks kasutamiseks;

▼M18

c) tunnustatud konkreetsetes piirkonnas, mille kohta komisjon on liikmesriigi taotluse põhjal määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 195 lõikes 2 osutatud korras vastu võtnud otsuse ja mida müüakse selle piirkonna, või erandkorras ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel asjaomase liikmesriigi jaekaubanduses üldtuntud traditsiooniliste tarbimistavade alusel kohalikuks tarbimiseks;

▼B

- d) tooted, mida on kärbitud või tükeldatud, mis on „tarbimisvalmis” või „sobivad toiduvalmistamiseks”.
- e) määruse (EÜ) nr 1234/2007 I lisa IX osa artikli 1 lõike 1 punkti i kohaselt puu- ja köögiviljadena klassifitseeritud taimede seemnete idandamisel saadud söödavate võrsetena turustatavad tooted.

▼B

2. Erandina määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõikest 3 ei nõuta konkreetsetes tootmispiirkonnas vastavust turustamisstandarditele järgmiste toodete puhul:

a) tooted, mida kasvataja müüb või tarnib ettevalmistus- ja pakkimis-kohtadesse või ladudesse või mis tema põllumajandusettevõttest sinna veetakse; ning

b) tooted, mis veetakse ladudest ettevalmistus- ja pakkimiskohtadesse.

3. Erandina määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõikest 3 võivad liikmesriigid teha erandeid konkreetsete turustamisstandardite kohaldamisest selliste toodete suhtes, mis esitatakse jaemüügiks tarbijale isikliku kasutamise otstarbel ja millele on märgitud sõnad „toode ettenähtud töötlemiseks” või muu samaväärne väljend ning mis on ette nähtud muuks töötlemiseks kui käesoleva artikli lõike 1 punkti a alapunktis i osutatud töötlemine.

4. Erandina määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõikest 3 võivad liikmesriigid teha erandeid turustamisstandardite kohaldamisest selliste toodete suhtes, mida tootja müüb lõpptarbijale isiklikuks kasutamiseks turgudel, mis on ette nähtud ainult liikmesriigi poolt määratletud tootmispiirkonna tootjatele.

5. Erandina määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõikest 3 seoses konkreetsete turustamisstandarditega võib puu- ja köögiviljal, mis ei kuulu ekstraklassi, esineda lähetamisjärgsetel etappidel vähest värskuse ja turdumuse vähenemist ning nende valmimisastmest või riknemisohust põhjustatud vähest kvaliteedi halvenemist.

6. Erandina määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 113a lõikest 3 ei nõuta vastavust üldisele turustamisstandardile järgmiste toodete puhul:

a) CN-koodi 0709 59 alla kuuluvad metsaseened,

b) CN-koodi 0709 90 40 alla kuuluvad kapparid,

c) CN-koodi 0802 11 10 alla kuuluvad mõrumandlid,

d) CN-koodi 0802 12 alla kuuluvad kooritud mandlid,

e) CN-koodi 0802 22 alla kuuluvad kooritud sarapuupähklid,

f) CN-koodi 0802 32 alla kuuluvad kooritud kreeka pähklid,

g) CN-koodi 0802 90 50 alla kuuluvad piiniapähklid

h) CN-koodi 0802 50 00 alla kuuluvad pistaatsiad,

i) CN-koodi 0802 60 00 alla kuuluvad makadaamiapähklid,

j) CN-koodi 0802 90 20 alla kuuluvad pekanipähklid,

k) CN-koodi 0802 90 85 alla kuuluvad muud pähklid,

l) CN-koodi 0803 00 90 alla kuuluvad kuivatatud jahubanaanid,

m) CN-koodi 0805 alla kuuluvad kuivatatud tsitrusviljad,

n) CN-koodi 0813 50 31 alla kuuluvad troopiliste pähklite segud,

▼B

o) CN-koodi 0813 50 39 alla kuuluvad muude pähklite segud,

p) CN-koodi 0910 20 alla kuuluv safran.

7. Liikmesriigi pädevale asutusele esitatakse tõendid selle kohta, et lõike 1 punktis a ja lõikes 2 osutatud tooted vastavad sätestatud tingimustele, eriti kavatsitava kasutuse osas.

*Artikkel 5***Teabe üksikasjad**

1. Käesoleva peatüki kohaselt nõutavad teabe üksikasjad peavad olema esitatud loetavalt ja nähtavalt pakendi ühel küljel, kas trükitud otse pakendile või pakendi lahutamatu osa moodustavale märgisele või kinnitatud pakendi külge.

2. Lahtiselt veetavate ja otse transpordivahendile laaditud kaupade puhul kantakse lõikes 1 osutatud teabe üksikasjad kaupade saatelehele või saatelehele, mis on transpordivahendis asetatud nähtavasse kohta.

3. Sidevahendi abil sõlmitud lepingute puhul, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 97/7/EÜ ⁽¹⁾ artikli 2 lõikes 1, nõutakse turustamisstandarditele vastavuse tagamiseks, et kõnealused teabe üksikasjad on kättesaadavad enne ostu sooritamist.

4. Arvetel ja saatedokumentidel, välja arvatud tarbijatele ettenähtud kviitungid, on märgitud asjaomase toote nimetus ja päritoluriik ning vajaduse korral toote klass, sort või kaubanduslik tüüp, juhul kui seda nõutakse konkreetse turustamisstandardi puhul, või asjaolu, et toode on ette nähtud töötlemiseks.

*Artikkel 6***Teabe üksikasjad jaemüügi etapis**

1. Jaemüügi etapis peavad käesoleva peatüki kohaselt nõutavad teabe üksikasjad olema loetavad ja nähtavad. Tooteid võib esitada müügiks tingimusel, et jaemüüja esitab nähtaval kohal toote juures ja loetavalt ning sellisel viisil, et tarbijat ei eksitataks, teabe üksikasjad päritoluriigi ning vajaduse korral klassi ja sordi või kaubandusliku tüübi kohta.

2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/13/EÜ ⁽²⁾ kohaselt kinnispakendis kaupadele tuleb lisaks turustamisstandarditega ettenähtud teabele märkida ka netokaal. Tükikaupa müüdavate toodete puhul ei kohaldata netokaalu märkimise nõuet, kui ühikute arv on väljastpoolt selgelt nähtav ja kergesti loendatav või kui see on märgisel osutatud.

⁽¹⁾ EÜT L 144, 4.6.1997, lk 19.

⁽²⁾ ELT L 41, 14.2.2003, lk 33.

▼B*Artikkel 7***Segud**

1. Pakendeid netokaaluga kuni viis kilogrammi, mis sisaldavad eri liiki puu- ja köögivilju, võib turustada, kui:
 - a) tooted on ühtlase kvaliteediga ning iga asjaomane toode vastab asjakohasele konkreetsele turustamisstandardile või, juhul kui tootele ei ole kehtestatud konkreetset turustamisstandardit, üldisele turustamisstandardile;
 - b) pakendid on vastavalt käesolevale peatükile nõuetekohaselt märgistatud ning
 - c) segu ei ole niisugune, mis võiks tarbijat eksitada.
2. Lõike 1 punkti a nõudeid ei kohaldata selliste segus sisalduvate toodete puhul, mis ei ole määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 1 lõike 1 alapunktis i osutatud puu- ja köögiviljasektorite tooted.
3. Kui segus sisalduvad puu- ja köögiviljad on pärit rohkem kui ühest liikmesriigist või kolmandast riigist, võib asjaomaste päritoluriikide täisnimed asendada ühega järgmistest märgetest:
 - a) „Euroopa Liidust pärit puu- ja köögivilja segu”,
 - b) „väljastpoolt Euroopa Liitu pärit puu- ja köögivilja segu”,
 - c) „Euroopa Liidust pärit ja väljastpoolt Euroopa Liitu pärit puu- ja köögivilja segu”.

*II PEATÜKK****Turustamisstandarditele vastavuse kontrollid*****1. jagu****Üldsätted***Artikkel 8***Reguleerimisala**

Käesolevas peatükis kehtestatakse eeskirjad vastavuskontrollide läbiviimiseks, mis tähendab puu- ja köögiviljade kontrollimist kõikidel turustustappidel, et kõnealused puu- ja köögiviljad vastaksid määruse (EÜ) nr 1234/2007 artiklites 113 ja 113a ettenähtud turustamisstandarditele ja käesoleva jaotise muudele sätetele.

*Artikkel 9***Koordineerivad asutused ja kontrolliasutused**

1. Iga liikmesriik määrab:
 - a) ühe pädeva asutuse (edaspidi „koordineeriv asutus”), mis vastutab käesoleva peatükiga hõlmatud valdkonnas koordineerimise ja kontaktide loomise eest ning
 - b) ühe kontrolliasutuse või -asutused, mis vastutavad käesoleva peatüki kohaldamise eest (edaspidi „kontrolliasutus”).

▼B

Esimeses lõigus osutatud koordineerivad asutused ja kontrolliasutused võivad olla nii avalikust kui ka erasektorist. Nende eest vastutab igal juhul liikmesriik.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile:
 - a) vastavalt lõike 1 punktile a määratud koordineeriva asutuse nime ning posti- ja e-posti aadressi,
 - b) vastavalt lõike 1 punktile b määratud kontrolliasutuse nime ning posti- ja e-posti aadressi; ning
 - c) määratud kontrolliasutuste pädevusvaldkonna täpse kirjelduse.
3. Koordineeriv asutus võib olla kontrolliasutus või mõni muu vastavalt lõikele 1 määratud asutus.
4. Komisjon teeb liikmesriikide määratud koordineerivate asutuste nimekirja avalikult kättesaadavaks viisil, mida ta peab asjakohaseks.

*Artikkel 10***Ettevõtjate andmebaas**

1. Liikmesriigid koostavad puu- ja köögiviljasektori ettevõtjate andmebaasi, milles loetletakse käesolevas artiklis kehtestatud tingimustel ettevõtjad, kes tegelevad sellise puu- ja köögivilja turustamisega, mille jaoks on vastavalt määruse (EÜ) nr 1234/2007 artiklile 113 sätestatud standardid.

Liikmesriigid võivad selleks kasutada mis tahes muud andmebaasi või andmebaase, mis on juba koostatud mõnel muul otstarbel.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel on „ettevõtja” füüsiline või juriidiline isik,
 - a) kelle valduses on turustamisstandarditega hõlmatud puu- ja köögivilju ning kelle eesmärk on:
 - i) neid välja panna või müügiks pakkuda,
 - ii) neid müüa või
 - iii) neid mingil muul viisil turustada või
 - b) kes tegelikult teostavad punktis a osutatud mis tahes tegevust seoses puu- ja köögiviljadega, mille suhtes kohaldatakse turustamisstandardeid.

Esimese lõigu punktis a osutatud tegevustega on hõlmatud:

- a) kaugmüük interneti kaudu või muul viisil,
- b) kõnealune tegevus, kui seda teostab asjaomane füüsiline või juriidiline isik enda või kolmanda isiku nimel, ning

▼B

c) kõnealune tegevus, kui seda teostatakse Euroopa Liidus ja/või seoses kolmandatesse riikidesse eksportimisega ja/või kolmandatest riikidest importimisega.

3. Liikmesriigid määravad kindlaks tingimused, mille alusel järgmised ettevõtjad andmebaasi lisatakse või mitte:

a) ettevõtjad, kelle tegevuse suhtes ei kohaldata kohustust järgida turustamisstandardeid vastavalt artiklile 4; ning

b) füüsilised või juriidilised isikud, kelle tegevus puu- ja köögiviljasektoris piirdub kauba vedamise või toodete müümisega jaemüügielavas.

4. Kui ettevõtjate andmebaas koosneb mitmest erinevast komponendist, tagab koordineeriv asutus andmebaasi, selle komponentide ja nende ajakohastamise ühtsuse. Andmebaasi ajakohastamiseks kasutatakse eelkõige vastavuskontrollide käigus saadud teavet.

5. Andmebaasis on esitatud iga ettevõtja kohta:

a) registreerimisnumber, nimi ja aadress;

b) ettevõtja liigitamiseks vajalik teave artikli 11 lõikes 2 nimetatud ühes riskikategoorias, eelkõige ettevõtja positsioon turustamisahelas ja ettevõtte olulisust käsitlev teave;

c) teave iga ettevõtja eelmistel kontrollimistel saadud tulemuste kohta;

d) kogu muu kontrolliks vajalik teave, näiteks teave turustamisstandarditele vastavuse alase kvaliteeditagamise süsteemi või turustamisstandarditele vastavusega seotud enesekontrolli süsteemi olemasolu kohta.

Andmebaasi ajakohastamiseks kasutatakse eelkõige vastavuskontrollide käigus saadud teavet.

6. Ettevõtjad esitavad liikmesriikide poolt andmebaasi koostamiseks ja ajakohastamiseks vajaliku teabe. Liikmesriigid määravad kindlaks tingimused, mille alusel lisatakse andmebaasi ettevõtjad, kelle registrijärgne tegevuskoht ei asu asjaomaste liikmesriikide territooriumil, kuid kes kauplevad seal.

2. ja g u

Liikmesriikide läbiviidavad vastavuskontrollid

Artikkel 11

Vastavuskontrollid

1. Liikmesriigid tagavad, et vastavuskontrollid viiakse läbi valikuliselt, riskianalüüsi põhjal ja asjakohase sagedusega, et tagada vastavus määruse (EÜ) nr 1234/2007 artiklites 113 ja 113a ettenähtud turustamisstandardite ja käesoleva jaotise muudele sätetele.

▼B

Ohu hindamise üks kriteerium on, et olemas peab olema artiklis 14 osutatud vastavussertifikaat, mille on välja andnud kolmanda riigi pädev asutus, kus vastavuskontrollid on heaks kiidetud vastavalt artiklile 15. Sellise sertifikaadi olemasolu käsitatakse standarditele mittevastavuse ohtu vähendava tegurina.

Ohu hindamise kriteeriumid võivad olla ka:

- a) toote liik, tootmisperiood, toote hind, ilm, pakkimis- ja käitlustoimingud, ladustamistingimused, päritoluriik, veovahend või partii maht;
- b) ettevõtja suurus, tema koht turustusketis, tema turustatava toodangu maht või väärtus, tema tootevalik, tarneala või tegevuse liik, näiteks ladustamine, pakendamine või müük;
- c) eelmistel kontrollimistel saadud tulemused, sealhulgas leitud vigade arv ja liik, turustatavate toodete tavapärane kvaliteet, kasutatava tehnilise varustuse tase;
- d) ettevõtja poolt kasutatava turustamisstandarditele vastavuse alase kvaliteeditagamise süsteemi või enesekontrolli süsteemi usaldusväärsus;
- e) kontrolli läbiviimise koht, eriti kui see on esimene Euroopa Liitu sisenemise koht, või toodete pakkimise või laadimise koht;
- f) mis tahes muu teave, mis võib viidata standarditele mittevastavuse ohule.

2. Riskianalüüs tehakse artiklis 10 osutatud ettevõtjate andmebaasis sisalduva teabe alusel ja selles liigitatakse ettevõtjad riskikategooriatesse.

Liikmesriigid sätestavad eelnevalt:

- a) partiide standarditele mittevastavuse ohu hindamise kriteeriumid;
- b) iga riskikategooria riskianalüüsi põhjal minimaalse arvu ettevõtjaid või partiiidid ja/või koguseid, mille vastavust tuleb kontrollida.

Vastavalt riskianalüüsi tulemustele võivad liikmesriigid jätta tegemata valikulised kontrollid selliste toodete puhul, mille suhtes ei kohaldata konkreetseid turustamisstandardeid.

3. Kui kontrolli käigus ilmnevad märkimisväärsed eeskirjade eiramised, suurendavad liikmesriigid ettevõtjate, toodete, päritolu või muude näitajate alusel kontrollide sagedust.

4. Ettevõtjad esitavad kontrolliasutustele kogu teabe, mida kõnealused asutused peavad vajalikuks vastavuskontrollide korraldamiseks ja läbiviimiseks.

▼B*Artikkel 12***Heakskiidetud ettevõtjad**

1. Liikmesriigid võivad lubada ettevõtjatel, kes on liigitatud madalaimasse riskikategooriasse ja kes annavad eritagatised turustamisstandardile vastavuse kohta, kasutada lähetusetapil iga pakendi märgistamisel II lisas esitatud näidist ja/või kirjutada alla vastavussertifikaadile, nagu on osutatud artiklis 14.

2. Luba antakse vähemalt üheks aastaks.

3. Kõnealusest võimalusest osa saavad ettevõtjad:

- a) omavad kontrolli läbiviimiseks personali, kes on saanud liikmesriikide poolt heakskiidetud koolituse;
- b) omavad asjakohaseid seadmeid toodete ettevalmistamiseks ja pakendamiseks;
- c) võtavad endale kohustuse viia läbi lähetatavate kaupade vastavuskontroll ning pidada registrit, kuhu on märgitud kõik läbiviidud kontrollid.

4. Kui heakskiidetud ettevõtja ei vasta enam loa nõuetele, tühistab liikmesriik ettevõtjale antud loa.

5. Olenemata lõikest 1 võivad heakskiidetud ettevõtjad kuni varude ammendumiseni jätkata selliste näidiste kasutamist, mis vastasid määrusele (EÜ) nr 1580/2007 ►**M18** 21. juunil 2011 ◄.

Ettevõtjatele enne ►**M18** 22. juunit 2011 ◄ antud load jäävad kehtima ajavahemiku jooksul, milleks need anti.

*Artikkel 13***Deklaratsioonide vastuvõtmine tolliasutuse poolt**

1. Tolliasutus võtab vastu ekspordideklaratsioonid ja/või toodete vabasse ringlusse lubamise deklaratsioonid toodete kohta, mille suhtes kohaldatakse konkreetset turustamisstandardit, ainult juhul, kui:

- a) kaupadele on lisatud vastavussertifikaat või
- b) pädev kontrolliasutus on teatanud tolliasutusele, et asjaomastele partiidele on antud vastavussertifikaat või
- c) pädev kontrolliasutus on teatanud tolliasutusele, et ta ei ole andnud asjaomastele partiidele vastavussertifikaati, sest neid ei tule kontrollida artikli 11 lõikes 1 osutatud riskihindamise kohaselt.

See ei piira mis tahes vastavuskontrolle, mida liikmesriigid võivad läbi viia vastavalt artiklile 11.

▼B

2. Lõiget 1 kohaldatakse ka toodete suhtes, mille suhtes kohaldatakse I lisa A osas sätestatud üldist turustamisstandardit, ja artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud toodete suhtes juhul, kui asjaomane liikmesriik peab seda vajalikuks artikli 11 lõikes 1 osutatud riskihindamise kohaselt.

*Artikkel 14***Vastavussertifikaat**

1. Pädev asutus võib välja anda vastavussertifikaate (edaspidi „sertifikaat“) tõendamaks, et asjaomased tooted vastavad asjakohasele turustamisstandardile. Euroopa Liidus pädevale asutusele kasutamiseks ettenähtud sertifikaat on esitatud III lisas.

Artikli 15 lõikes 4 osutatud kolmandad riigid võivad Euroopa Liidus pädevate asutuste välja antud sertifikaatide asemel kasutada oma sertifikaate, tingimusel et need sisaldavad Euroopa Liidu sertifikaatidega vähemalt samaväärset teavet. Komisjon teeb sellised kolmandate riikide sertifikaadid kättesaadavaks viisil, mida ta peab asjakohaseks.

2. Kõnealused sertifikaadid võib välja anda paberkandjal koos originaalallkirjaga või tõendatud elektroonilisel vormil koos elektroonilise allkirjaga.

3. Igal sertifikaadil on asjaomase pädeva asutuse tempel ja volitatud isiku või isikute allkiri.

4. Sertifikaat antakse välja vähemalt ühes Euroopa Liidu ametlikus keeles.

5. Igal sertifikaadil on seerianumber, mille abil saab seda identifitseerida. Iga väljaantud sertifikaadi koopia jääb pädevale asutusele.

6. Olenemata lõike 1 esimesest lõigust võivad liikmesriigid kuni varude ammendumiseni jätkata selliste sertifikaatide kasutamist, mis vastasid määrusele (EÜ) nr 1580/2007 30. juunil 2009.

*3. jagu***Kolmandate riikide läbiviidavad vastavuskontrollid***Artikkel 15***Kolmandate riikide poolt enne Euroopa Liitu importimist läbiviidud vastavuskontrollide heakskiitmine****▼M18**

1. Kolmanda riigi taotluse korral võib komisjon määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 195 lõikes 2 osutatud korras kiita heaks turustamisstandarditele vastavuse kontrollid, mille on läbi viinud kõnealune kolmas riik enne Euroopa Liitu importimist.

▼B

2. Lõikes 1 osutatud heakskiidu võib anda kolmandatele riikidele, kus Euroopa Liitu eksporditavate toodete puhul järgitakse Euroopa Liidu turustamisstandardeid või vähemalt nendega samaväärseid standardeid.

Heakskiidus täpsustatakse kolmanda riigi ametlik asutus, kelle vastutusel teostatakse lõikes 1 osutatud kontrollitoimingud. Kõnealune asutus vastutab Euroopa Liiduga kontakti hoidmise eest. Heakskiidus täpsustatakse ka nõuetekohaste kontrollide teostamise eest vastutavad kontrolliasutused.

Heakskiidu võib anda ainult asjaomasest kolmandast riigist pärit toodetele ning see võib piirduda teatavate toodetega.

3. Kolmanda riigi kontrolliasutused on ametiasutused või lõikes 2 osutatud asutuse poolt ametlikult tunnustatud asutused, kes annavad piisavad vastavustagatised ja kellel on artikli 17 lõikes 1 osutatud viisil või samaväärsel viisil kontrolli teostamiseks vajalik personal, seadmed ja vahendid.

4. Selliste kolmandate riikide, kelle vastavuskontrollid on käesoleva artikli alusel heaks kiidetud, ning asjaomaste toodete nimekiri on esitatud IV lisas.

Komisjon teeb ametlike asutuste ja kontrolliasutuste andmed kättesaadavaks sellisel viisil, mida ta peab asjakohaseks.

Artikkel 16

Vastavuskontrollide heakskiitmise peatamine

Komisjon võib vastavuskontrollide heakskiidu peatada, kui selgub, et märkimisväärse arvu partiide ja/või koguste puhul ei vasta kaubad kolmanda riigi kontrolliasutuste poolt välja antud vastavussertifikaadil olevale teabele.

4 . j a g u

Kontrollimeetodid

Artikkel 17

Kontrollimeetodid

1. Käesoleva peatükiga ettenähtud vastavuskontrollid, välja arvatud jaemüügietaapi puhul lõpptarbijale, teostatakse vastavalt V lisas sätestatud kontrollimeetoditele, kui käesolevas määruses ei sätestata teisiti.

Liikmesriigid sätestavad vastavuskontrolli erikorra jaemüügietaapil lõpptarbijale.

2. Kui kontrollijad leiavad, et kaup vastab turustamisstandarditele, võib kontrolliasutus anda välja III lisas sätestatud vastavussertifikaadi.

▼B

3. Kui kaubad ei vasta turustamisstandarditele, annab kontrolliasutus ettevõtjatele või nende esindajatele välja teatise selle kohta, et tooted ei vasta standarditele. Kaupu, mille puhul on välja antud teatis selle kohta, et need ei vasta standarditele, ei tohi ilma teatist väljastanud kontrolliasutuse loata mujale viia. Kõnealuse loa saamiseks võib olla vajalik kontrolliasutuse poolt sätestatud tingimuste täitmine.

Ettevõtjad võivad otsustada vastavusse viia kogu kauba või osa sellest. Vastavusse viidud kaupu ei või turustada enne, kui pädev kontrolliasutus on asjakohasel viisil veendunud kaupade tegelikus vastavuses. Vajaduse korral annab pädev kontrolliasutus üksnes pärast kaupade vastavusse viimist partiile või selle osale III lisas sätestatud vastavussertifikaadi.

Kui kontrolliasutus on nõus ettevõtja sooviga viia kaubad vastavusse mõnes muus liikmesriigis kui see, kus teostati nõuetele mittevastavuse tuvastamise kontroll, teatab ettevõtja sihtliikmesriigi pädevale kontrolliasutusele standarditele mittevastavast partiist. Liikmesriik, kes annab välja teatise mittevastavuse kohta, saadab kõnealuse teatise koopia teistele asjaomastele liikmesriikidele, sealhulgas standarditele mittevastava partii sihtliikmesriigile.

Kui kaupu ei ole võimalik vastavusse viia ega saata loomatoiduna kasutamiseks, tööstuslikuks töötlemiseks või muul otstarbel kui toiduna kasutamiseks, võib kontrolliasutus vajaduse korral paluda ettevõtjatel võtta asjakohased meetmed selle tagamiseks, et asjaomaseid tooteid ei turustata.

Ettevõtjad esitavad liikmeriikide poolt käesoleva lõike kohaldamiseks vajalikuks peetava teabe.

5. j a g u

T e a t e d

Artikkel 18

Teated

1. Liikmesriik, kelle territooriumil avastatakse, et mõnest muust liikmesriigist pärit kaubasaadeti ei vasta turustamisstandarditele vigade või riknemise tõttu, mida oleks saanud pakkimise ajal avastada, teavitab viivitamata komisjoni ja tõenäoliselt asjaga seotud liikmesriike.

2. Liikmesriik, kelle territooriumil ei lubata kaubapartiid vabasse ringlusesse turustamisstandarditele mittevastavuse tõttu, teavitab sellest viivitamata komisjoni, tõenäoliselt asjaga seotud liikmesriike ja IV lisas loetletud riike.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile nende kontrollisüsteeme ja riskianalüüsi süsteeme käsitlevad sätted. Nad teavitavad komisjoni kõnealustesse süsteemidesse hiljem tehtud muudatustest.

▼B

4. Liikmesriigid teatavad komisjonile ja teistele liikmesriikidele kõikide turustusetappide kontrollide tulemuste kokkuvõtted iga aasta kohta järgneva aasta 30. juuniks.

5. Lõigetes 1–4 osutatud teave edastatakse komisjoni täpsustatud viisil.

III JAOTIS

TOOTJAORGANISATSIOONID

I PEATÜKK

*Nõuded ja tunnustamine***▼M29****▼B**

4. jagu

Tootjarühmad*Artikkel 36***Tunnustuskavade esitamine**

1. Õigussubjekti või õigussubjekti selgelt määratletud osa esitab määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e lõikes 1 osutatud tunnustuskava selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus on selle juriidilise isiku peakontor.

2. Liikmesriigid sätestavad:

- a) miinimumkriteeriumid, millele õigussubjekt või õigussubjekti selgelt määratletud osa peab vastama, et ta saaks esitada tunnustuskava;
- b) tunnustuskavade koostamist, sisu ja rakendamist käsitlevad eeskirjad;
- c) perioodi, mille jooksul tootjaorganisatsiooni endisel liikmel keelatakse pärast tootjaorganisatsioonist lahkumist liituda tootjarühmaga nende toodete osas, mille suhtes tootjaorganisatsioon on tunnustatud;
- d) tunnustuskavade heakskiidu, järelevalve ja täitmise halduskorra; ning

▼M8

- e) eeskirjad selle vältimiseks, et tootja saab tootjarühmadele ettenähtud liidu abi rohkem kui viis aastat.

▼B*Artikkel 37***Tunnustuskavade sisu**

Tunnustuskava projektiga peab olema hõlmatud vähemalt järgmine:

- a) lähteolukorra kirjeldus, eelkõige tootjaliikmete arv, kõik üksikasjad tootjate arvu, liikmete, toodangu (sh turustatud toodangu väärtus), turustamise ja infrastruktuuri (sh tootjarühma üksikliikmetele kuuluv infrastruktuur) kohta;
- b) kava rakendamise kavandatud alguskuupäev ja selle kestus, mis ei ole pikem kui viis aastat ning
- c) tunnustuse saamiseks rakendatavad tegevused ja investeeringud.

▼M8

Esimese lõigu punktis c osutatud investeeringud ei hõlma Va lisas loetletud investeeringuid.

▼B*Artikkel 38***Tunnustuskavade heakskiitmine****▼M8**

1. Liikmesriigi pädev asutus teeb tunnustuskava projekti kohta ühe lõikes 3 osutatud otsuse kolme kuu jooksul alates kava projekti ja kõigi täiendavate dokumentide kättesaamisest. Liikmesriigid võivad näha ette lühema tähtaja.

▼B

2. Liikmesriigid võivad kehtestada lisaeeskirju toimingute abikõlblikkuse ja tunnustuskava kohaste kulutuste kohta, sh investeeringute abikõlblikkust käsitlevaid eeskirju eesmärgiga saavutada tootjarühma vastavus määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125b lõikes 1 osutatud tootjaorganisatsiooni tunnustamise kriteeriumidele.

▼M8

3. Pärast artiklis 111 osutatud vastavuskontrolle vajaduse korral liikmesriigi pädev asutus:

- a) kiidab kava esialgselt heaks ja annab eeltunnustuse;
- b) taotleb muudatuste tegemist kavas, sealhulgas selle kestuse muutmist. Eelkõige hindavad liikmesriigid, kas kavandatud etapid ei ole põhjendamatult pikad ning nõuavad muudatusi juhul, kui tootjarühmal oleks võimalik tootjaorganisatsiooni tunnustamise kriteeriumid täita enne määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e lõike 1 kolmandas lõigus osutatud viieaastase perioodi lõppu;
- c) lükkab kava tagasi, eriti juhul, kui tootjarühmadena eeltunnustust taotlevad õigussubjektid või selliste õigussubjektide selgelt määratletavad osad juba vastavad tootjaorganisatsiooni tunnustamise kriteeriumidele.

Esialgse heakskiidu võib anda ainult juhul, kui kavas on tehtud punkti b alusel nõutavad muudatused.

▼M8

4. Liikmesriigi pädev asutus teatab komisjonile iga konkreetse aasta 1. juuliks tunnustuskavade esialgse heakskiidu otsused ning kõnealuste kavade finantsmõju, kasutades selleks Vb lisas esitatud vorme.

5. Kui artikli 47 lõike 4 teises lõigus osutatud jaotuskoefitsiendid on kehtestatud, annab liikmesriigi pädev asutus asjaomastele tootjarühmadele võimaluse oma tunnustuskava muuta või tühistada. Kui tootjarühm ei tühista oma tunnustuskava, kiidab pädev asutus sellise kava lõplikult heaks pärast selliste muudatuste tegemist, mida pädev asutus võib pidada vajalikuks.

6. Liikmesriigi pädev asutus teavitab lõigetes 3 ja 5 osutatud otsusest õigussubjekti või õigussubjekti selgelt määratletud osa.

▼B*Artikkel 39***Tunnustuskavade rakendamine**

1. Tunnustuskava rakendatakse aastaste etappidena alates 1. jaanuarist. Liikmesriigid võivad lubada tootjarühmadel jagada need aastased perioodid pooleaastateks etappideks.

Esimesel rakendamisaastal algab tunnustuskava vastavalt artikli 37 punktis b osutatud kavandatavale kuupäevale:

- a) liikmesriigi pädeva asutuse poolt heakskiitmise kuupäevale järgneval 1. jaanuaril või
- b) tunnustuskava heakskiitmise kuupäevale järgneval esimesel kalendripäeval.

Tunnustuskava rakendamise esimene aasta lõpeb igal juhul sama aasta 31. detsembril.

▼M8

2. Liikmesriigid kehtestavad tingimused, mille kohaselt võivad tootjarühmad taotleda kavade muutmist nende rakendamise kestel. Kõnealustele taotlustele lisatakse kõik vajalikud täiendavad dokumendid.

Liikmesriigid määravad kindlaks tingimused, mille kohaselt võib tunnustuskavasid aasta või poolaasta etapi jooksul muuta liikmesriigi pädeva asutuse eelneva nõusolekuta. Kõnealused muudatused vastavad abi saamise tingimustele üksnes siis, kui tootjarühm teatab nendest viivitamata liikmesriigi pädevale asutusele.

Liikmesriigi pädev asutus võib jooksval aastal ja seoses kõnealuse aastaga lubada tootjarühmadel suurendada tunnustuskavas sätestatud kulude kogusummat maksimaalselt 5 % ulatuses algselt heakskiidetud summast või vähendada seda liikmesriikide poolt kindlaksmääratava maksimaalse protsendimäära võrra, mõlemal juhul tingimusel, et tunnustuskava üldeesmärgid säilivad, ning tingimusel, et liidu üldkulud asjaomase liikmesriigi tasandil ei ületa kõnealusele liikmesriigile artikli 47 lõike 4 kohaselt eraldatud liidu toetust.

▼M8

Artiklis 48 osutatud tootjarühmade ühinemisel kohaldatakse 5 %-list ülemmäära ühinevate tootjarühmade tunnustuskavades sätestatud kulude kogusumma suhtes.

▼B

3. Liikmesriigi pädev asutus otsustab kavasse muudatuste tegemise pärast esitatud dokumentide läbivaatamist kolme kuu jooksul alates muutmistaotluse kättesaamisest. Kui selle ajavahemiku jooksul ei ole muutmistaotluse kohta otsust tehtud, käsitatakse kõnealust taotlust tagasilükatuna. Liikmesriigid võivad näha ette lühema tähtaja.

*Artikkel 40***Tootjaorganisatsioonina tunnustamise taotlused**

1. Tunnustuskava rakendavad tootjarühmad võivad igal ajal esitada tunnustamistaotluse vastavalt määruse (EÜ) nr 1234/2007 artiklile 125b. Sellised taotlused esitatakse igal juhul enne määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125e lõikes 1 osutatud üleminekuperioodi lõppu.

2. Sellise taotluse esitamise kuupäevast alates võib kõnealune rühm vastavalt artiklile 63 esitada rakenduskava projekti.

*Artikkel 41***Tootjarühmade põhitegevused**

1. Tootjarühma põhitegevus on seotud tarnete kontsentreerimise ja oma liikmete toodetud selliste toodete turuleviimisega, mille suhtes teda on eelnevalt tunnustatud.

2. Tootjarühm võib müüa selliste tootjate tooteid, kes ei ole tootjarühma liikmed, kuid tootjarühm on kõnealuste toodete suhtes tunnustatud ning tingimusel et kõnealuse tegevuse majanduslik väärtus on madalam kui tootjarühma oma liikmete ja muude tootjarühmade liikmete turustatud toodangu väärtus.

*Artikkel 42***Turustatud toodangu väärtus**

1. Artikli 50 lõikeid 1–4 ja lõiget 7 ning kõnealuse artikli lõike 6 esimest lauset kohaldatakse tootjarühmade suhtes *mutatis mutandis*.

2. Kui turustatud toodangu väärtus on vähemalt 35 % vähenenud põhjustel, mis ei ole tootjarühma vastutuse ega kontrolli all ja mida liikmesriik on nõuetekohaselt põhjendanud, ei ole turustatud toodangu koguväärtus väiksem kui 65 % viimast aastast etappi hõlmava abi varasemas taotluses või taotlustes esitatud koguväärtusest, mida on kontrollinud liikmesriik, ning nende puudumisel heakskiidetud tunnustuskavas algselt esitatud väärtusest.

3. Turustatud toodangu väärtus arvutatakse selliste õigusaktide alusel, mida kohaldatakse sellel ajavahemikul, mille kohta abi taotletakse.

▼B*Artikkel 43***Tunnustuskavade rahastamine**

1. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõikes 3 osutatud abi määrasid vähendatakse seoses turustatud toodanguga poole võrra, mis on rohkem kui 1 000 000 eurot.

2. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1 punktis a osutatud abi aastane ülemmäär iga tootjarühma kohta on 100 000 eurot.

3. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõikes 1 osutatud abi makstakse:

a) aastaste või pooleaastaste osamaksetena iga aasta või poolaasta lõpus tunnustuskava rakendamise eest; või

b) osamaksetena, mis hõlmavad osa aastast ajavahemikust juhul, kui tunnustuskava algab aastase ajavahemiku ajal või kui tunnustamine toimub määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 125b kohaselt enne aastase ajavahemiku lõppu. Sellisel juhul vähendatakse proportsionaalselt käesoleva artikli lõikes 2 osutatud ülemmäära.

Osamaksete arvutamisel võivad liikmesriigid turustatud toodanguna käsitada toodangut, mis vastab muule ajavahemikule kui see, mida käsitleb kõnealune osamakse, kui see on kontrolli jaoks vajalik. Vahe ajavahemike vahel on väiksem kui tegelik asjaomane ajavahemik.

4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud summade suhtes kohaldatav vahetuskurss on Euroopa Keskpanga viimati, enne kõnealuse abi andmise perioodi esimest kuupäeva avaldatud kurss.

*Artikkel 44***Tunnustamiseks nõutav investeeringutoetus**

Käesoleva määruse artikli 37 punktis c osutatud tunnustuskavade rakendamise seotud investeeringuid, mille jaoks on ette nähtud abi vastavalt määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1 punktile b, rahastatakse proportsionaalselt sellega, kuidas neid kasutatakse eeltunnustusega seotud tootjarühma liikmete toodete puhul.

Euroopa Liidu abist jäetakse ilma sellised investeeringud, mis tõenäoliselt moonutavad konkurentsi tootjarühma muude majandustegevuste suhtes.

▼M8

Tootjarühma tootjaliikmete üksikute põllumajandusettevõtete ja/või tööruumidega seotud investeeringuid võib teha, kui need toetavad tunnustuskava eesmärke. Kui tootjaliige lahkub tootjarühmast, tagavad liikmesriigid, et investeering või selle jääkväärtus juhul, kui selle amortisatsiooniperiood ei ole veel lõppenud, saadakse tagasi.

▼B*Artikkel 45***Abitaotlus**

1. Tootjarühm esitab ühe taotluse määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1 punktides a ja b osutatud abi kohta kolme kuu jooksul pärast iga käesoleva määruse artikli 43 lõikes 3 osutatud aastase või pooleaastase ajavahemiku lõppu. Taotluses esitatakse turustatud toodangu väärtus ajavahemikuks, mille kohta abi taotletakse.

2. Pooleaastaseid ajavahemikke hõlmavad abitaotlused võib esitada üksnes juhul, kui tunnustuskava on jagatud artikli 39 lõikes 1 osutatud pooleaastasteks ajavahemikeks. Kõikidele abitaotlustele lisatakse tootjarühma kirjalik avaldus selle kohta, et tootjarühm:

- a) järgib määrust (EÜ) nr 1234/2007 ja käesolevat määrust; ning
 - b) ei ole saanud, ei saa ega hakka tulevikus saada otsest ega kaudset Euroopa Liidu ega riigi toeltoetust tema tunnustuskava kohaselt rakendatavate tegevuste rahastamiseks, mille jaoks on käesoleva määruse alusel ette nähtud Euroopa Liidu poolne rahastamine.
3. Liikmesriigid määravad kindlaks abi maksmise tähtaja, mis ei ole igal juhul hiljem kui kuus kuud pärast taotluse kättesaamist.

*Artikkel 46***Abikõlblikkus**

Liikmesriigid annavad käesoleva määruse alusel hinnangu tootjarühmade abikõlblikkusele, et teha kindlaks, kas abi on nõuetekohaselt põhjendatud, võttes arvesse kõnealuse tootjarühma liikmeks olevatele tootjaorganisatsioonidele või -rühmadele varem antud võimaliku abi tingimusi ja andmise kuupäeva ning liikmete võimalikku liikumist tootjaorganisatsioonide ja tootjarühmade vahel.

▼M8*Artikkel 47***Liidu rahastamisosalus**

1. Käesoleva artikli lõike 4 kohaldamisel on liidu rahastamisosalus määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1 punktis a osutatud abi maksmisel:

- a) 75 % nendes piirkondades, mis on abikõlblikud lähenemiseesmärgi raames, ning
- b) 50 % muudes piirkondades.

Liikmesriigid võivad maksta riigiabi kindlasummalise maksena. Abitaotlus ei pea sisaldama tõendeid abi kasutamise kohta.

▼M8

2. Liidu rahastamisosalus määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1 punktis b osutatud abi puhul, väljendatuna kapitalitoetuse või kapitalitoetuse ekvivalendi protsendina abikõlblikest investeerimiskuludest, ei tohi ületada:

- a) 50 % nendes piirkondades, mis on abikõlblikud lähenemiseesmärgi raames ning
- b) 30 % muudes piirkondades.

Asjaomased liikmesriigid kohustuvad kandma vähemalt 5 % abikõlblikest investeerimiskuludest.

Toetuse saajad maksavad abikõlblikest investeerimiskuludest vähemalt:

- a) 25 % nendes piirkondades, mis on abikõlblikud lähenemiseesmärgi raames ning
- b) 45 % muudes piirkondades.

3. Käesoleva artikli lõike 4 kohaldamisel määratakse liidu toetus määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1 punktis b osutatud abi maksmisel iga tootjarühma puhul kindlaks selle poolt turustatud toodangu põhjal ning järgmiste eeskirjade kohaselt:

- a) nende liikmesriikide tootjarühmade puhul, kes ühinesid Euroopa Liiduga 1. mail 2004 või pärast seda, ei kohaldata ülemmäära nende tunnustuskava esimese kahe rakendamisaasta jooksul, ning ülemmäära 70 %, 50 % ja 20 % turustatud toodangu väärtusest kohaldatakse nende tunnustuskava rakendamise vastavalt kolmandal, neljandal ja viiendal aastal;
- b) aluslepingu artiklis 349 osutatud liidu äärepoolseimate piirkondade või nõukogu määruse (EÜ) nr 1405/2006 ⁽¹⁾ artikli 1 lõikes 2 osutatud Egeuse mere väikesaarte tootjarühmade puhul on liidu rahastamisosaluse ülemmäär 25 %, 20 %, 15 %, 10 % ja 5 % turustatud toodangu väärtusest vastavalt tunnustuskava rakendamise esimesel, teisel, kolmandal, neljandal ja viiendal aastal.

4. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artiklis 103a osutatud abi maksmisel ei ületa liidu rahastamisosalusega seotud kogukulud 10 000 000 eurot kalendriaasta kohta.

Artikli 38 lõikes 4 osutatud teadete alusel kehtestab komisjon jaotuskoefitsiendid ning määrab kõnealuste koefitsientide alusel kindlaks liidu kogu saadaoleva toetuse liikmesriigi kohta aastas. Kui mõne aasta puhul ei ületa artikli 38 lõikes 4 osutatud teadetest tulenev kogusumma liidu rahastamisosaluse maksimumsummat, kehtestatakse jaotuskoefitsient 100 %.

⁽¹⁾ ELT L 265, 26.9.2006, lk 1.

▼M8

Liidu toetust antakse vastavalt teises lõigus osutatud jaotuskoefitsientidele. Liidu toetust ei anta sellistele tunnustuskavadele, millest ei ole teatatud artikli 38 lõike 4 kohaselt.

Liikmesriigi kohta liidu toetuse suhtes kohaldatav vahetuskurss on viimane Euroopa Keskpanga poolt enne artikli 38 lõikes 4 sätestatud kuupäeva avaldatud vahetuskurss.

▼B*Artikkel 48***Ühinemised**

1. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõikega 1 ettenähtud abi võib anda või selle andmist jätkata eeltunnustatud tootjarühmadele, mis asutatakse kahe või mitme eeltunnustatud tootjarühma ühinemisel.

2. Lõike 1 kohaselt makstava toetuse arvutamiseks asendab ühinemise tulemusena asutatud tootjarühm ühinevad rühmad.

3. Kui ühinevad kaks või enam tootjarühma, omandab uus majandusüksus sellise tootjarühma õigused ja kohustused, kes on eeltunnustuse saanud kõige varem.

4. Kui eeltunnustatud tootjarühm ühineb tunnustatud tootjaorganisatsiooniga, siis tekkinud majandusüksus ei vasta enam tootjarühmana eeltunnustamise tingimustele ega määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõikes 1 osutatud abi saamise tingimustele. Tekkinud majandusüksust käsitatakse jätkuvalt tunnustatud tootjaorganisatsioonina, kui ta vastab kehtivatele nõuetele. Vajaduse korral taotlevad tootjaorganisatsioonid oma rakenduskava muutmist ning selleks kohaldatakse artiklit 29 *mutatis mutandis*.

Tootjarühmade poolt enne ühinemist läbiviidud tegevused on siiski jätkuvalt abikõlblikud tunnustuskavas sätestatud tingimuste kohaselt.

*Artikkel 49***Tunnustamise tagajärjed**

1. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõikes 1 sätestatud abi andmine lõpetatakse, kui tunnustus on antud.

2. Kui rakenduskava esitatakse käesoleva määruse alusel, tagab asjaomane liikmesriik, et tunnustuskavas kehtestatud meetmeid ei rahastata topelt.

3. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1 punktis b osutatud abi või kuludena saavad investeeringud võib üle kanda rakenduskavadesse, kui need vastavad käesoleva määruse nõuetele.

4. Liikmesriigid määravad kindlaks ajavahemiku, mis algab pärast tunnustuskava rakendamist ning mille jooksul tuleb tootjarühma tunnustada tootjaorganisatsioonina. Kõnealune tähtaeg ei tohi olla pikem kui neli kuud.

▼ M29▼ B

V JAOTIS

ÜLD-, ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED

▼ M29▼ B*Artikkel 149***Kehtetuks tunnistamine**

Määrus (EÜ) nr 1580/2007 tunnistatakse kehtetuks.

Määruse (EÜ) nr 1580/2007 artiklit 134 kohaldatakse siiski kuni 31. augustini 2011.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vajaduse korral vastavalt XIX lisas esitatud vastavustabelile.

*Artikkel 150***Üleminekusätted**

1. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 203a lõike 3 punkti a kohaselt toetust saavate rakenduskavade kohaldamist võib jätkata kuni nende kestuse lõpuni, tingimusel et need vastavad enne 1. jaanuari 2008 kehtivatele eeskirjadele.

2. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 203a lõike 6 kohaldamisel kehtivad töötlemiseks tarnitud tooraine miinimumnõuete ja lõpptoodangu kvaliteedi miinimumnõuete eeskirjad selliste liikmesriikide territooriumilt koristatud toorainete puhul, kes kasutavad kõnealuses lõikes osutatud üleminekukorda lisaks käesoleva määruse II jaotises osutatud kõikidele asjakohastele turustamisstandarditele, mis on määratletud XX lisas loetletud komisjoni määrustes.

3. Määruse (EÜ) nr 2200/96 alusel heaks kiidetud tunnustuskavasid, mille suhtes kehtib jätkuvalt ka mujal kui 1. mail 2004 või hiljem Euroopa Liiduga ühinenud liikmesriikides asuvatele tootjarühmadele antav heakskiit määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 203a lõike 4 alusel, või mujal kui Euroopa Liidu äärepoolseimates piirkondades asuvatele tootjarühmadele antav heakskiit vastavalt asutamislepingu artiklile 349 või Egeuse mere väikesaarte tootjarühmadele antav heakskiit vastavalt määruse (EÜ) nr 1405/2006 ⁽¹⁾ artikli 1 lõikele 2, rahastatakse vastavalt määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 3 punktis b sätestatud määradele.

⁽¹⁾ ELT L 265, 26.9.2006, lk 1.

▼B

Määruse (EÜ) nr 2200/96 alusel heaks kiidetud tunnustuskavasid, mille suhtes kehtis kõnealuse määruse artikli 14 lõikes 7 sätestatu ja mille suhtes kehtib jätkuvalt tootjarühmadele antav heakskiit määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 203a lõike 4 alusel, rahastatakse vastavalt määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 3 punktis a sätestatud määradele.

4. Liikmesriigid muudavad oma riiklikud strateegiad hiljemalt 15. septembriks 2011, kui see on vajalik, et:

- a) nõuetekohaselt põhjendada, millist vahemaad käsitatakse olulisena artikli 50 lõike 7 punkti b tähenduses;
- b) kehtestada rakenduskava kohaste selliste iga-aastaste kulutuste maksimaalne protsendimäär, mis kulutatakse artikli 60 lõike 4 teises lõigus osutatud keskkonnasäästliku pakendikäitlusega seotud tegevustele.

5. Enne käesoleva määruse jõustumist heakskiidetud rakenduskavasid võib kohaldada kuni nende kestuse lõpuni ilma artikli 60 lõike 4 teises lõigus osutatud maksimaalse protsendimäära täitmiseta.

Artikkel 151

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼B*I LISA***ARTIKLIS 3 OSUTATUD TURUSTAMISSTANDARDID****A OSA****Üldine turustamisstandard****1. Kvaliteedi miinimumnõuded**

Võttes arvesse lubatud hälbeid, peavad tooted olema:

- terved,
- veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,
- puhtad, nähtavate võõrkehade, taimekahjuriteta,
- taimekahjurite poolt viljalihale tekitatud kahjustusteta,
- ebatavalise pinnaniiskusega,
- võõra lõhna ja maitseta.

Tooted peavad olema sellises seisukorras, et need:

- taluvad vedu ja käitlemist,
- need jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

2. Küpsuse miinimumnõuded

Tooted peavad olema piisavalt arenenud, kuid mitte ülearenenud, ning piisavalt küpsed, kuid mitte üleküpsenud.

Tooted peavad olema niisuguses valmimis- ja küpsusastmes, et nende küpsimine võib jätkuda rahuldava küpsusastmeni.

3. Lubatud hälve

Iga partii puhul lubatakse kvaliteedi miinimumnõuetele mittevastavaid tooteid 10 % hälbe ulatuses toodete arvust või kaalust. ►C1 Selle hälbe ulatuses ei tohi olla kokku rohkem kui kaks protsenti riknenud tooteid. ◄

▼M18**4. Märgistamine****A. Identifitseerimistunnused**

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

- kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;
- ainult kinnispakkide puhul Euroopa Liidu piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks):” või samaväärse märke vahetusse lähedusse. Sellisel juhul peab märgistusel olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

▼M18**B. Päritolu**

Päritoluriigi täisnimi ⁽¹⁾. Liikmesriikidest pärit toodete puhul märgitakse see päritoluriigi keeles või mis tahes muus keeles, mis on arusaadav sihtriigi tarbijatele. Muude toodete puhul märgitakse see mis tahes keeles, mis on arusaadav sihtriigi tarbijatele.

▼B**B OSA****Konkreetsed turustamisstandardid****1. OSA: ÕUNTE TURUSTAMISSTANDARD****I. TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat standardit kohaldatakse *Malus domestica* Borkh. õunasortide (kultivaride) suhtes, mida tuleb tarbijale müüa värskest, välja arvatud tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud õunad.

II. KVALITEEDINÕUDED

Normis määratletakse müügivalmis ja pakendatud õunte kvaliteedinõuded.

A. Miinimumnõuded

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside õunad olema:

- terved,
- veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,
- puhtad, nähtavate võõrkehade,ta,
- taimekahjuriteta,
- taimekahjurite poolt viljalihale tekitatud kahjustusteta,
- tugeva klaasistuse, välja arvatud „Fuji” ja tema mutandid,
- ebatavalise pinnaniiskuse,ta,
- võõra lõhna ja maitseta.

Õunad peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et:

- taluvad vedu ja käitlemist ning
- need jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. Nõuded küpsuse kohta

Õunad peavad olema hästi arenenud ja piisavalt küpsed.

Need peavad olema niisuguses valmimis- ja küpsusastmes, et nende küpsemine võib jätkuda sordiomadustele vastava küpsusastmeni.

Kypsuse miinimumnõuete kontrollimiseks võib võtta arvesse mitmeid parameetreid (nt morfoloogiline aspekt, maitse, kõvadus ja murdumisnäitaja).

⁽¹⁾ Märkida tuleb täis- või tavanimi.

▼B**C. Liigitamine**

Õunad liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi.

i) Ekstraklass

Selle klassi õunad peavad olema eriti hea kvaliteediga. Need peavad olema sordile vastavate omadustega ⁽¹⁾ ja nende vars peab olema terve.

Õunad peavad olema sordile omaste järgmiste pinnavärvuse miinimumtunnustega:

- värvusrühma A puhul 3/4 üldpinnast punase värvusega,
- värvusrühma B puhul on 1/2 üldpinnast punasekirju,
- värvusrühma C puhul on 1/3 üldpinnast kergelt punakas, punakas või triibuline.

Viljaliha peab olema täiesti veatu.

Viljad peavad olema veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

- väga tühised pindmised vead,
- väga tühine korgistumine, ⁽²⁾ näiteks:
 - pruunid laigud, mis ei ulatu varre kinnituskohast väljapoole ega ole krobeline ja/või
- vähesed ja üksikud korgistumisläikud.

ii) I klass

Selle klassi õunad peavad olema hea kvaliteediga. Need peavad olema sordile vastavate omadustega ⁽³⁾.

Õunad peavad olema sordile omaste järgmiste pinnavärvuse miinimumtunnustega:

- värvusrühma A puhul 1/2 üldpinnast punase värvusega,
- värvusrühma B puhul 1/3 üldpinnast punasekirju,
- värvusrühma C puhul on 1/10 üldpinnast kergelt punakas, punakas või triibuline.

Viljaliha peab olema täiesti veatu.

Õuntel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

- tühised kujevead,
- tühised valmimisvead,
- tühised värvusvead,

⁽¹⁾ Värvuse ja korgistumisega seotud sortide mittetäielik nimekiri on esitatud käesoleva standardi liites.

⁽²⁾ Käesoleva standardi liites „R”-iga märgitud sortidele ei kohaldata korgistumiskriteeriumeid.

⁽³⁾ Värvuse ja korgistumise järgi liigitatud õunasortide mittetäielik nimekiri on sätestatud käesoleva standardi liites.

▼B

- väikesed muljutised, mis ei ületa 1 cm² kogu pinnast ega ole muutunud värvusega,
 - väikesed pindmised vead, mis ei tohi ületada:
 - 2 cm pikliku kujuga pindmiste vigade puhul,
 - 1 cm² kogu pinnast muude vigade puhul, välja arvatud kärntõvest (*Venturia inaequalis*) kahjustatud ala, mis ei tohi ületada 0,25 cm² kogu pinnast,
 - väga tühine korgistumine, ⁽¹⁾ näiteks:
 - pruunid laigud, mis võivad ulatuda varre kinnituskohast või karikaõõnsusest natuke väljapoole, kuid ei tohi olla krobelised ja/või
 - õhuke, võrgutaoline korgistumine, mis ei ületa 1/5 vilja kogu pinnast ega ei erine oluliselt puuvilja üldisest värvusest ja/või
 - tugev korgistumine, mis ei ületa 1/20 vilja kogupinnast, samal ajal kui õhuke võrgutaoline korgistumine ja tugev korgistumine kokku ei tohi ületada 1/5 puuvilja kogupinnast.
- Vars võib puududa, kui murdumiskoht on puhas ning ümbritsev koor vigastamata.

iii) II klass

Sellesse klassi kuuluvad õunad, mida ei või liigitada kõrgematesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Viljaliha peab olema suuremate vigadeta.

Õuntel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

- kujuvead,
- valmimisvead,
- värvusvead,
- väikesed muljutised, mis ei ületa 1,5 cm² pinnast ning mis võivad olla veidi muutunud värvusega,
- pindmised vead, mis ei tohi ületada:
 - 4 cm pikliku kujuga pindmiste vigade puhul,
 - 2,5 cm² kogu pinnast muude vigade puhul, välja arvatud kärntõvest (*Venturia inaequalis*) kahjustatud ala, mis ei tohi ületada 1 cm² kogu pinnast;
- väga tühine korgistumine, ⁽²⁾ näiteks:
 - pruunid laigud, mis võivad ulatuda varre kinnituskohast või karikaõõnsusest väljapoole ja võivad olla veidi krobelised ja/või
 - õhuke, võrgutaoline korgistumine, mis ei ületa 1/2 puuvilja kogupinnast ega ei erine oluliselt puuvilja üldisest värvusest ja/või
 - tugev korgistumine, mis ei ületa 1/3 vilja kogupinnast, samal ajal kui
 - õhuke võrgutaoline korgistumine ja tugev korgistumine kokku ei tohi ületada 1/2 puuvilja kogupinnast.

⁽¹⁾ Korgistumiskriteeriumeid ei kohaldata liites „R”-iga märgitud sortide suhtes.

⁽²⁾ Korgistumiskriteeriumeid ei kohaldata käesoleva standardi liites „R”-iga märgitud sortide suhtes.

▼B**III. SUURUSNÕUDED**

Suurus määratakse kindlaks kas ristlõike suurima läbimõõdu või kaalu alusel.

Miimumisuurus ristlõike läbimõõduna on 60 mm või kaalutuna 90 g. Väiksemaid viljad on vastuvõetavad, kui toote Brixi arv on suurem kui 10,5° Brix või sellega võrdne ning suurus ei ole väiksem kui 50 mm või 70 g.

Ühtlase suuruse tagamiseks pakendis ei ületa ühe pakendi viljade suurus:

a) läbimõõdu järgi määratud viljad:

- 5 mm ekstraklassi viljade ning kihiti ridadesse paigutatud I ja II klassi puuviljade puhul. Õunasortide „Bramley's Seedling” („Bramley”, „Triomphe de Kiel”) ja „Horneburger” õunte läbimõõdu erinevus võib olla kuni 10 mm, ning
- 10 mm I klassi viljade puhul, mis on pakitud pakendisse lahtiselt või müügipakendisse. Õunasortide „Bramley's Seedling” („Bramley”, „Triomphe de Kiel”) ja „Horneburger” õunte läbimõõdu erinevus võib olla siiski kuni 20 mm; või

b) kaalu järgi määratud viljad:

- kihiti ridadesse paigutatud ekstraklassi õunte ning I ja II klassi õunte puhul:

Vahemik (g)	Kaalu erinevus (g)
70–90	15 g
91–135	20 g
136–200	30 g
201–300	40 g
> 300	50 g

- I klassi viljade puhul, mis on pakitud pakendisse lahtiselt või müügipakendisse:

Vahemik (g)	Ühtsus (g)
70–135	35
136–300	70
> 300	100

Ühtse suuruse nõue ei kehti II klassi viljade suhtes, mis on pakitud pakendisse lahtiselt või müügipakendisse.

IV. HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED

Kõigis turustustappides võib igas pakendis olla tooteid, mille kvaliteet ja suurus ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

▼B**A. Kvaliteedihälbed***i) Ekstraklass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul õunte arvust või kaalust 5 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele. Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 0,5 % toodetest, mis vastavad II klassi kvaliteedinõuetele.

ii) I klass

Lubatud on koguhälve, mille puhul õunte arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele. ►C1 Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 1 % toodetest, mis ei vasta II klassi kvaliteedi- ega miinimumnõuetele või on riknenud. ◄

iii) II klass

Lubatud on koguhälve, mille puhul õunte arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele. ►C1 Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 2 % riknenud tooteid. ◄

B. Suurushälbed

Kõikide klasside puhul: lubatud on koguhälve, mille puhul 10 % õunte arvust või kaalust ei vasta suurusnõuetele. Kõnealune hälve ei hõlma järgmise suurusega tooteid:

— läbimõõt kuni 5 mm miinimumläbimõödust väiksem,

— kuni 10 g miinimumkaalust väiksem.

V. ESITUSVIISI KÄSITLEVAD NÕUDED**A. Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti, sama kvaliteedi ja suurusega (kui toode sortitakse suuruse järgi) ja sama küpsusastmega õunu.

Ekstraklassi viljad peavad olema ka värvuselt ühtlased.

Selgelt eri sorti õunte segu võib siiski pakkida ühte müügipakendisse tingimusel, et need on ühtlase kvaliteediga ning iga asjaomase sordi kaupa ühesuguse päritoluga.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. Pakendamine

Õunad peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud. Eelkõige peavad üle 3 kg netokaaluga müügipakendid olema piisavalt jäigad, et tagada toote nõuetekohane kaitse.

Pakendi sisematerjal peab olema puhas ja niisugune, et see ei riku toodet välis- ega seespidiselt. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templite kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

▼B

Üksikule tootele kinnitatavad kleebised peavad olema sellised, et pärast eemaldamist ei jääks neist nähtavaid liimijälgi ega pinnakahjustusi.

Pakend peab olema ilma igasuguste võõrkehadeta.

VI. MÄRGISTAMISNÕUDED

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. Identifitseerimistunnused

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress.

Selle teabe võib asendada:

- kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;
- ainult kinnispakkide puhul Euroopa Liidu piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)” või samaväärse märke vahetusse lähedusse. Sellisel juhul peab märgistusel olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

▼M18**B. Toote liik**

- „Õunad”, kui pakendi sisu ei ole nähtav,
- sordi nimi. Selgelt eri sorti õunte segu puhul kõikide eri sortide nimetused.
- Sordinime võib asendada sünonüümiga. Mutandi nime või kaubanime ⁽¹⁾ võib lisada sordi nimele või sünonüümile.

▼B**C. Toote päritolu**

Päritoluriik ⁽²⁾ ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus

Selgelt eri sorti erineva päritoluga õunte segu puhul on iga asjakohase sordi nime kõrval päritoluriigi märged.

D. Kaubanduslikud andmed

- Klass
- Suurus või kihiti pakitud viljade puhul viljade arv.

Kui vilju identifitseeritakse suuruse järgi, tuleks suurus märkida:

- a) ühtsuse eeskirjadega hõlmatud toote puhul miinimum- ja maksimumlähimõõduna või miinimum- ja maksimumkaaluna;
- b) ühtsuse eeskirjadega hõlmamata toote puhul pakendis oleva väikseima puuvilja lähimõõdu või kaaluna, millele järgnevad sõnad „ja rohkem” või muu samaväärne märged, või vajaduse korral pakendi suurima puuvilja lähimõõdu või kaaluna.

⁽¹⁾ Kaubanimi võib olla kaubamärk, mis on kaubamärgina kaitstud või millele taotletakse sellist kaitset, või mis tahes muu kaubanduslik nimetus.

⁽²⁾ Märkida tuleb täis- või tavanimi.

▼B**E. Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)**

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõiki-dele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Nimetatud pakenditel ei tohi olla eksitavaid märgiseid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märged olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

▼M18*Liide***Õunasortide mittetäielik nimekirj**

Puuviljasordid, mis ei kuulu kõnealusesse nimekirja, liigitatakse vastavalt nende sordiomadustele.

Sordid	Mutantvorm	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
African Red			B	
Akane		Tohoku 3, Primerouge	B	
Alborz Seedling			C	
Aldas			B	
Alice			B	
Alkmene		Early Windsor	C	
Alro			B	
Alwa			B	
Amasya			B	
Angold			C	
Antej		Antei	B	
Apollo		Beauty of Blackmoor	C	
Arkcharm		Arkansas nr 18, A 18	C	
Arlet			B	R
Aroma			C	
	nt Aroma mutantvormid		C	
	Amorosa		C	
Auksis			B	
Beacon			A	
Belfort		Pella	B	
Belle de Boskoop				R
	nt Belle de Boskoopi mutantvormid			R

▼ **M18**

Sordid	Mutantvorm	Sünonüüm	Värvusrühm	Korgistumine
	Boskoop rouge	Red Boskoop Roter Boskoop		R
Belle fleur double				
Belorusskoje Mažinovoje		Belorusskoe Malinovie, Byelorusskoe Malinovie	B	
Berlepsch		Freiherr von Berlepsch	C	
	nt Berlepschi mutantvormid		C	
	Berlepsch rouge	Red Berlepsch, Roter Berlepsch	C	
Blushed Golden				
Bogatir		Bogatyr		
Bohemia			B	
Braeburn			B	
	nt Braeburni mutantvormid		B	
	Hidala		B	
	Joburn		B	
	Lochbuie Red Braeburn		B	
	Mahana Red		B	
	Mariri Red		B	
	Redfield		B	
	Royal Braeburn		B	
Bramley's Seedling		Bramley, Triomphe de Kiel		
Brettacher Sämling				
Calville Groupe des				
Cardinal			B	
Carola		Kalco	C	
Caudle			B	
Charden				
Charles Ross				
Civni			B	

▼ **M18**

Sordid	Mutantvorm	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
Coop 38				
Coromandel Red		Corodel	A	
Cortland			B	
Cox's Orange Pippin		Cox orange	C	R
	nt Cox's Orange Pippini mutantvormid		C	R
	Cherry Cox		C	R
Crimson Bramley				
Cripps Pink			C	
	nt Cripps Pinki mutantvormid		C	
	Pink Rose		C	
	Rosy Glow		C	
	Ruby Pink		C	
Cripps Red			C (*)	
Dalinbel			B	R
Delblush				
Delcorf			C	
	nt Delcorfi mutantvormid		C	
	Dalili		C	
	Monidel		C	
Delgollune			B	
Delicious ordinaire		Ordinary Delicious	B	
Deljeni				
Delikates			B	
Delor			C	
Discovery			C	
Doč Melbi		Doch Melbi	C	
Dunn's Seedling				R
Dykman's Zoet			C	
Egremont Russet				R

▼ **M18**

Sordid	Mutantvorm	Sünonümid	Värvusrühm	Korgistumine
Elan				
Elise		Red Delight	A	
Ellison's orange		Ellison	C	
Elstar			C	
	nt Elstari mutantvormid		C	
	Bel-El		C	
	Daliest		C	
	Daliter		C	
	Elshof		C	
	Elstar Armhold		C	
	Elstar Reinhardt		C	
	Goedhof		C	
	Red Elstar		C	
	Valstar		C	
Empire			A	
Falstaff			C	
Fiesta		Red Pippin	C	
Florina			B	
Forele			B	
Fortune				R
Fuji			B	
	nt Fuji mutantvormid		B	
	Fuji Brak		B	
Gala			C	
	nt Gala mutantvormid		C	
	Annaglo		C	
	Baigent		C	
	Galaxy		C	
	Mitchgla		C	
	Obrogala		C	
	Regala		C	
	Regal Prince		C	
	Tenroy		C	

▼ **M18**

Sordid	Mutantvorm	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
Garcia				
Gloster			B	
Goldbohemia				
Golden Delicious				
	nt Golden Delicious mutantvormid			
Golden Russet				R
Goldstar				
Granny Smith				
Gradigold				
Gravensteiner		Gravenstein		
	nt Gravensteineri mutantvormid			
	Gravenstein rouge	Red Gravenstein, Roter Gravensteiner		
Greensleeves				
Holsteiner Cox		Holstein		R
	nt Holsteiner Coxi mutantvormid			R
	Holstein rouge	Red Holstein, Roter Holsteiner Cox		R
Honeycrisp			C	
Honeygold				
Horneburger				
Howgate Wonder		Manga		
Idared			B	
Iedzēnu			B	
Ilga			B	
Ingrid Marie			B	R
Iron			C	
Isbranica		Izbranica	C	
Jacob Fisher				
Jacques Lebel				
Jamba			C	

▼ **M18**

Sordid	Mutantvorm	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
James Grieve				
	nt James Grieve'i mutantvormid			
	James Grieve rouge	Red James Grieve		
Jarka			C	
Jerseymac			B	
Jester				
Jonagold			C	
	nt Jonagoldi mutantvormid		C	
	Crowngold		C	
	Daligo		C	
	Daliguy	Jonasty	C	
	Dalijean	Jonamel	C	
	Decosta		C	
	Jomar		C	
	Jomured	Van de Poel	C	
	Jonabel		C	
	Jonabres		C	
	Jonagold Boerekamp		C	
	Jonagold 2000	Excel	C	
	Jonagored Supra		C	
	Jonaveld		C	
	King Jonagold		C	
	New Jonagold	Fukushima	C	
	Novajo	Veulemanns	C	
	Primo		C	
	Red Jonaprince		C	
	Romagold	Surkijn	C	

▼ **M18**

Sordid	Mutantvorm	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
	Rubinstar		C	
	Schneica	Jonica	C	
	Wilmuta		C	
Jonalord			C	
Jonathan			B	
Julia			B	
Jupiter				
Karmijn de Sonnaville			C	R
Katja		Katy	B	
Kent				R
Kidd's orange red			C	R
Kim			B	
Koit			C	
Koričnoje Novoje		Korichnoe Novoe, Korichnevoe Novoe	C	
Kovaļenkovskoje			B	
Krameri Tuvioun			B	
Kulikovskoje			B	
Lady Williams			B	
Lane's Prince Albert				
Laxton's Superb			C	R
Ligol			B	
Lobo			B	
Lodel			A	
Lord Lambourne			C	
Maigold			B	
McIntosh			B	
Meelis			B	
Melba			C	
Melodie			B	
Melrose			C	
Meridian			C	

▼ **M18**

Sordid	Mutantvorm	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
Moonglo			C	
Morgenduft		Imperatore	B	
Mountain Cove				
Mutsu		Crispin		
Noris			B	
Normanda			C	
Nueva Europa			C	
Nueva Orleans			B	
Odin			B	
Ontario			B	
Orlik			B	
Orlovskoje Polosatoje			C	
Ozark Gold				
Paula Red			B	
Pero de Cirio				
Piglos			B	
Pikant			B	
Pikkolo			C	
Pilot			C	
Pimona			C	
Pinova			C	
Pirella			B	
Piros			C	
Prima			B	
Rafzubin			C	
	nt Rafzubini mutantvormid		C	
	Rafzubex		C	
Rajka			B	
Rambour d'hiver				
Rambour Franc			B	
Reanda			B	
Rebella			C	
Red Delicious			A	

▼ **M18**

Sordid	Mutantvorm	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
	nt Red Deliciousi mutantvormid		A	
	Campsur		A	
	Erovan		A	
	Fortuna Delicious		A	
	Otago		A	
	Red King		A	
	Red Spur		A	
	Red York		A	
	Richared		A	
	Royal Red		A	
	Shotwell Delicious		A	
	Stark Delicious		A	
	Starking		A	
	Starkrimson		A	
	Starkspur		A	
	Topred		A	
	Trumdor		A	
	Well Spur		A	
Red Dougherty			A	
Redkroft			A	
Regal			A	
Regina			B	
Reglindis			C	
Reine des Reinettes		Gold Parmoné, Goldparmäne	C	
Reineta Encarnada			B	
Reinette Rouge du Canada			B	
Reinette d'Orléans				
Reinette Blanche du Canada		Reinette du Canada, Canada Blanc, Kanadarenette, Renetta del Canada		R

▼M18

Sordid	Mutantvorm	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
Reinette de France				
Reinette de Landsberg				
Reinette grise du Canada		Graue Kanadarenette		R
Relinda			C	
Remo			B	
Renora			B	
Resi			B	
Resista				
Retina			B	
Rewena			B	
Roja de Benejama		Verruga, Roja del Valle, Clavelina	A	
Rome Beauty		Belle de Rome, Rome	B	
	nt Rome Beauty mutantvormid		B	
	Red Rome		B	
Rosana			B	
Royal Beauty			A	
Rubin (Czech cultivar)			C	
Rubin (Kazahstan cultivar)			B	
Rubinola			B	
Rudens Svītrainais		Osennē Polosatoe, Rudeninis, Dryzuotasis, Rudens Svītrotais, Streifling, Streifling Herbst, Sügis-joonik, Syys-juovikas ja paljud teised	C	
Saltanat			B	
Sciearly			A	
Scifresh			B	
Sciglo			A	
Sciray		GS48	A	

▼ **M18**

Sordid	Mutantvorm	Sünonüümid	Värvusrühm	Korgistumine
Scired			A	R
Sciros			A	
Selena			B	
Shampion			B	
Sidrunkollane Talioun				
Sinap Orlovskij				
Snygold		Earlygold		
Sommerrege- nt			C	
Spartan			A	
Splendour			A	
St. Edmunds Pippin				R
Stark's Earliest			C	
Štaris		Staris	A	
Sturmer Pippin				R
Summerred			B	
Sügisdessert			C	
Sunrise			A	
Sunset				R
Suntan				R
Sweet Caroline			C	
Talvenauding			B	R
Tellisaare			B	
Tiina		Tina	C	
Topaz			B	
Tydeman's Early Worcester		Tydeman's Early	B	
Veteran			B	
Vista Bella		Bellavista	B	
Wealthy			B	
Worcester Pearmain			B	
York			B	
Zailijskoje		Zailiyskoe	B	
Žigulovskoje		Zhigulovskoe	C	

(*) Minimaalselt 20 % I ja II klassi puhul.

▼B**2. OSA: TSITRUSVILJADE TURUSTAMISSTANDARD****I. TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat standardit kohaldatakse järgmiste tsitrusviljaks liigitatud tsitrusviljasortide (kultivarid) suhtes, mis tuleb tarbijale müüa värskelt, välja arvatud tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud tsitrusviljad:

- liigi *Citrus limon* (L.) Burm. f. sortide sidrunid,
- liigi *Citrus reticulata* Blanco sortide mandariinid, sealhulgas selle liigi ja tema hübriidide satumad (*Citrus unshiu* Marcow.), klementiinid (*Citrus clementina* Hort. ex Tanaka.), tavalised mandariinid (*Citrus deliciosa* Ten.) ja tangeriinid (*Citrus tangerina* Tan.),
- liigi *Citrus sinensis* (L.) Osbeck. sortide apelsinid.

II. KVALITEEDINÕUDED

Normis määratletakse müügivalmis ja pakendatud tsitrusviljade kvaliteedinõuded.

A. Miinimumnõuded

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikides klassides tsitrusviljad olema:

- terved,
- muljutiste ja ulatuslike armistunud pindmiste vigastusteta,
- veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,
- puhtad, nähtavate võõrkehadeta,
- taimekahjuriteta,
- taimekahjurite poolt viljalihale tekitatud kahjustusteta,
- närtsimise ja kuivamise tunnusteta,
- külmakahjustusteta,
- ebatavalise pinnaniiskusega,
- võõra lõhna ja/või maitseta.

Tsitrusviljad peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et need:

- taluvad vedu ja käitlemist ning
- jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. Nõuded küpsuse kohta

Tsitrusviljade valmimis- ja küpsusaste peab vastama sordi, koristamise aja ja kasvupiirkonna kriteeriumidele.

Tsitrusviljade küpsus on määratletud järgmiste nõuetega liikide kaupa:

- minimaalne mahlasisaldus,

▼M18**▼B**

- minimaalne suhkru/happe suhtarv ⁽¹⁾,
- värvus.

Värvusaste peab olema niisugune, et normaalse küpsemise järel saavutavad viljad sihtpunktis sordiomase värvuse.

⁽¹⁾ Arvutatud OECD objektiivsete kontrollide suuniste kirjelduse kohaselt.

▼B

	Minimaalne mahlasisaldus (%)	► M18 — ◀	Minimaalne suhkru/happe suhtarv	Värvus
Sidrunid	20			Peab olema sordile iseloomulik. Lubatud roheline (kuid mitte tumeroheline) värvusega viljad, kui need vastavad mahlasisalduse miinimumnõuetele.

Satsumad, klementiinid, mandariini muud liigid ja selle hübriidid

Satsumad	33		6,5:1	Vähemalt kolmandik vilja pinnast peab olema sordiomase värvusega.
Klementiinid	40		7,0:1	
Mandariini muud liigid ja selle hübriidid	33		7,5:1 ⁽¹⁾	

Apelsinid

Veriapelsinid	30		6,5:1	Peab olema sordile iseloomulik. Lubatud on siiski viljad, mille puhul kergelt roheline värvus ei ületa viiendikku vilja kogupinnast, kui need vastavad mahlasisalduse miinimumnõuetele.
Navel-sortide rühm	33		6,5:1	
Muud sordid	35		6,5:1	
Sordid Mosambi, Sathgudi ja Pacitan, vilja pinnast rohkem kui viiendik roheline värvusega	33			Apelsinidel, mis on toodetud aladel, kus viljade arenemisperioodil on kõrge õhutemperatuur ja kõrge suhteline niiskus, võib üle viiendiku vilja kogupinnast olla roheline, kui need vastavad mahlasisalduse miinimumnõuetele.
Muud sordid, mille vilja pinnast rohkem kui viiendik roheline värvusega	45			

▼M18

⁽¹⁾ Sortide Mandora ja Minneola puhul on minimaalne suhkru/happe suhtarv 6,0:1 kuni 1. jaanuaril 2023 algava turustusaasta lõpuni.

▼B

Küpsusnõuetele vastavate tsitrusviljade koorelt võib roheline värvi eemaldada. Seda töötlemisviisi lubatakse kasutada üksnes siis, kui muud orgaanilised omadused jäävad samaks.

C. Liigitamine

Tsitrusviljad liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi:

i) Ekstraklass

Selle klassi tsitrusviljad peavad olema eriti hea kvaliteediga. Need peavad olema sordile ja/või kaubanduslikule tüübile vastavate omadustega.

Tsitrusviljad peavad olema veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

ii) I klass

Selle klassi tsitrusviljad peavad olema hea kvaliteediga. Need peavad olema sordile ja/või kaubanduslikule tüübile vastavate omadustega.

Viljadel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

— tühised kujuvead,

▼B

- tühised värvusvead, sh tühised päikesepõletuslaigud,
- tühised progresseeruvad pindmised vead, mis ei kahjusta viljaliha,
- vilja moodustumisest tulenevad tühised pindmised vead, nagu hõbehall soomuseline koorik, korkjas kate või taimekahjurite tekitatud kahju,
- tühised mehaanilisel teel tekkinud armistunud vead, nagu rahekahjustused, hõõrdumine või käsitlemisest tingitud defektid,
- mandariini-rühma kõigi tsitrusviljade koore (või kooriku) tühine ja osaline eraldumine.

iii) II klass

Sellesse klassi kuuluvad tsitrusviljad, mida ei või liigitada kõrgematesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Viljadel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

- kujuvead,
- värvusvead, sh päikesepõletuslaigud,
- progresseeruvad pindmised vead, mis ei kahjusta viljaliha,
- vilja moodustumisest tulenevad pindmised vead, nagu hõbehall soomuseline koorik, korkjas kate või taimekahjurite tekitatud kahju,
- mehaanilisel teel tekkinud armistunud vead, nagu rahekahjustused, hõõrdumine või käsitlemisest tingitud defektid,
- pindmised armistunud vead,
- krobeline koor,
- apelsinide koore (või kooriku) tühine ja osaline eraldumine ning mandariini-rühma kõigi tsitrusviljade koore (või kooriku) osaline eraldumine.

III. SUURUSNÕUDED

Suurus määratakse kindlaks vilja ristlõike suurima läbimõõdu või arvu järgi.

A. Miinimumsuurus

Kohaldatakse järgmisi miinimumsuurusi:

Puuviljad ja marjad	Läbimõõt (millimeetrites)
Sidrunid	45
Satsumad, mandariini muud liigid ja selle hübriidid	45
Klementiinid	35
Apelsinid	53

B. Ühtsus

Tsitrusvilju võib mõõta järgmistest valikuvõimalustest ühe alusel:

- a) Ühtlase suuruse tagamiseks pakendis ei ületa ühe pakendi viljade suurus:

- 10 mm, kui väikseima vilja läbimõõt (nagu märgitud pakendil) on < 60 mm

▼B

- 15 mm, kui väikseima vilja läbimõõt (nagu märgitud pakendil) on ≥ 60 mm, kuid < 80 mm
 - 20 mm, kui väikseima vilja läbimõõt (nagu märgitud pakendil) on ≥ 80 mm, kuid < 110 mm
 - ≥ 110 mm viljade suhtes läbimõõdu vahe piirangut ei kohaldata.
- b) Suuruskoodide kohaldamisel tuleb järgida alljärgnevas tabelis esitatud koode ja läbimõõduvahemikke.

	Suuruskood	Läbimõõt (millimeetrites)
Sidrunid	0	79–90
	1	72–83
	2	68–78
	3	63–72
	4	58–67
	5	53–62
	6	48–57
	7	45–52
Satsumad, mandariini muud liigid ja selle hübriidid	1 - XXX	78 ja enam
	1–XX	67–78
	1 või 1 - X	63–74
	2	58–69
	3	54–64
	4	50–60
	5	46–56
	6 ⁽¹⁾	43–52
	7	41–48
	8	39–46
	9	37–44
	10	35–42
Apelsinid	0	92–110
	1	87–100
	2	84–96
	3	81–92
	4	77–88
	5	73–84
	6	70–80
	7	67–76
	8	64–73
	9	62–70
	10	60–68
	11	58–66
	12	56–63
	13	53–60

⁽¹⁾ Alla 45 mm suurus kehtib klementiinide kohta.

▼B

Suuruse ühtsus saavutatakse eespool esitatud suuruskaalade abil, kui allpool ei ole teisiti ette nähtud:

Lahtiselt kasti paigutatud viljade puhul ja netomassiga kuni 5 kg müügipakendites viljade puhul ei tohi maksimaalne erinevus olla suurem kui suuruskaala kolme järjestikuse suuruskoode ühendamisest tulenev vahemik.

- c) Arvu järgi suurusklassidesse jagatud viljade suuruse vahe peaks olema vastavuses punktiga a.

IV. HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED

Kõigis turustusetappides võib igas pakendis olla tooteid, mille kvaliteet ja suurus ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

A. Kvaliteedihälbed*i) Ekstraklass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul tsitrusviljade arvust või kaalust 5 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele. Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 0,5 % toodetest, mis vastavad II klassi kvaliteedinõuetele.

ii) I klass

Lubatud on koguhälve, mille puhul tsitrusviljade arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele.
►C1 Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 1 % toodetest, mis ei vasta II klassi kvaliteedi- ega miinimumnõuetele või on riknenud. ◄

iii) II klass

Lubatud on koguhälve, mille puhul tsitrusviljade arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele.
►C1 Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 2 % riknenud tooteid. ◄

B. Suurushälbed

Kõikide klasside puhul: koguhälve 10 % tsitrusviljade arvust või massist, mis vastab pakendil nimetatud suurusest ühe astme võrra väiksemale ja/või suuremale suurusele (või suurustele, kui kolm suurust on ühendatud).

Lubatud 10 % hälvet kohaldatakse ainult viljade suhtes, mille läbimõõt on vähemalt:

Puuviljad	Läbimõõt (millimeetrites)
Sidrunid	43
Satsumad, mandariini muud liigid ja selle hübriidid	43
Klementiinid	34
Apelsinid	50

V. ESITUSVIISI KÄSITLEVAD NÕUDED**A. Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti või kaubanduslikku tüüpi, sama kvaliteedi ja suurusega ning sama valmimis- ja küpsusastmega tsitrusvilju.

▼B

Lisaks sellele peavad ekstraklassi viljad olema ühesuguse värvusega.

Selgelt eri liiki tsitrusviljade segu võib siiski pakkida ühte müügipakendisse tingimusel, et need on ühtlase kvaliteediga ning iga asjaomase liigi kaupa sama sorti, kaubanduslikku tüüpi või päritolu.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. Pakendamine

Tsitrusviljad peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisematerjal peab olema puhas ja niisugune, et see ei riku toodet välis- ega seespidiiselt. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templete kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Üksikule tootele kinnitatavad kleebised peavad olema sellised, et pärast eemaldamist ei jääks neist nähtavaid liimijälgi ega pinnakahjustusi.

Kui viljad pakitakse paberisse, tuleb kasutada õhukest, kuiva, uut ja lõhnata ⁽¹⁾ paberit.

On keelatud kasutada aineid, mis võivad muuta tsitrusviljade looduslikke omadusi, eriti nende maitset või lõhna ⁽²⁾.

Pakend peab olema ilma igasuguste võõrkehade. Lubatud on esitusviis, mille puhul võib vilja küljes olla lühike puitumata oksake paari rohelise lehega.

VI. MÄRGISTAMISNÕUDED

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. Identifitseerimistunnused

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

- kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;
- ainult kinnispakkide puhul Euroopa Liidu piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)” või samaväärse märke vahetus läheduses. Sellisel juhul peab märgistus olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

B. Toote liik

- Liigi tavanimetus, kui pakendi sisu ei ole nähtav.
- Apelsinide sordi nimi.

⁽¹⁾ Vilja koorele võõrast lõhna jätvate säilitusainete või muude keemiliste ainete kasutamine on lubatud, kui see on vastavuses kohaldatavate Euroopa Liidu sätetega.

⁽²⁾ Vilja koorele võõrast lõhna jätvate säilitusainete või muude keemiliste ainete kasutamine on lubatud, kui see on vastavuses kohaldatavate Euroopa Liidu sätetega.

▼B

- Mandariinide rühm:
- Satsumad: „Satsumas”, mille järel võib olla sordinimi
- Klementiinid: „Klementiinid”, mille järel võib olla sordinimi ja vajaduse korral seemneteta (seemned puuduvad) klementiinide või 1–10 seemet sisaldavate klementiinide puhul märgi „seemneteta” või rohkem kui 10 seemet sisaldavate klementiinide puhul märgi „seemnetega”.
- Muud mandariinid ja nende hübriidid: sordi nimi.
- Selgel eri liiki tsitrusviljade segu puhul „Tsitrusviljade segu” või samaväärne nimetus ja eri liikide tavanimetused.
- „Seemneteta” (ei ole kohustuslik) ⁽¹⁾.

C. Toote päritolu

- Päritoluriik ⁽²⁾ ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus
- Selgelt eri liiki erineva päritoluga tsitrusviljade segu puhul on iga asjakohase liigi nime kõrval päritoluriigi märgi.

D. Kaubanduslikud andmed

- Klass.
- Suurus väljendatuna:
- miinimum- või maksimumsuurus (millimeetrites) või

▼M18

- suurusкод(id), mille järel võib olla märgitud miinimum- ja maksimumsuurus või arv.

▼B

- Koristusjärgsel etapil kasutatud säilitusained või muud keemilised ained, kui neid on kasutatud.

E. Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Nimetatud pakenditel ei tohi olla eksitavaid märgiseid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märged olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

3. OSA: KIIVIDE TURUSTAMISSTANDARD**I. TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat normi kohaldatakse *Actinidia chinensis* Planch. või *Actinidia deliciosa* (A. Chev.), C. F. Liang ja A. R. Ferguson sortidest (kultivarid) kasvatatud kiivide (tuntud ka kui *Actinidia*) suhtes, mida tuleb tarbijale müüa värskelt, välja arvatud tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud kiivid.

⁽¹⁾ Seemneteta tsitrusvili võib mõnikord seemneid sisaldada.

⁽²⁾ Märkida tuleb täis- või tavanimi.

▼B**II. KVALITEEDINÕUDED**

Käesolevas standardis määratletakse müügivalmis ja pakendatud kiivide kvaliteedinõuded.

A. Miinimumnõuded

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside kiivid olema:

- terved (aga ilma varreta),
- veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,
- puhtad, nähtavate võõrkehadeta,
- taimekahjuriteta,
- taimekahjurite poolt viljalihale tekitatud kahjustusteta,
- piisavalt tugevad, ei tohi olla pehmed, närtsinud ega vesised,
- ilusa kujuga; kahe- või mitmekaupade liitunud puuviljad ei ole lubatud,
- ebatavalise pinnaniiskusega,
- võõra lõhna ja/või maitseta.

Kiivid peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et need:

- taluvad vedu ja käitlemist ning
- jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. Küpsuse miinimumnõuded

Kiivid peavad olema piisavalt valmid ja küpsed.

Selle nõude täitmiseks peab pakendis vilja küpsusaste olema vähemalt 6,2° Brix skaalal või keskmine kuivainesisaldus 15 %, mille tulemusena peaks küpsusaste turustusahelasse sisenemisel saavutama 9,5° Brix skaalal.

C. Liigitamine

Kiivid liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi.

i) Ekstraklass

Selle klassi kiivid peavad olema eriti hea kvaliteediga. Need peavad olema sordiomased.

Kiivid peavad olema tugevad ja viljaliha peab olema täiesti veatu.

Kiivid peavad olema veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

Vilja väikseima ja suurima läbimõõdu suhe peab olema vähemalt 0,8.

ii) I klass

Selle klassi kiivid peavad olema hea kvaliteediga. Need peavad olema sordiomased.

Kiivid peavad olema tugevad ja viljaliha peab olema täiesti veatu.

▼B

Viljadel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

- tühised kujuvead (ei tohi olla mügaraid ega korrapäratut kuju),
- tühised värvusvead,
- tühised pindmised vead, mille suurus ei ületa 1 cm²,
- väike pikutine sordi Hayward tunnusmärk, mis ei ole mügar-dunud.

Vilja väikseima ja suurima läbimõõdu suhe peab olema vähemalt 0,7.

iii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad kiivid, mida ei või liigitada kõrgematesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Viljad peavad olema mõõdukalt kõvad ja viljalihal ei tohi olla tõsi-seid vigu.

Kiivil võivad olla järgmised vead, kui on säilinud selle põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

- kujuvead,
- värvusvead,
- pindmised vead, nagu väikesed armistunud lõhed või pindmised kriimustused tingimusel, et nende pindala ei ületa 2 cm²,
- mitu kergelt esileulatuvat sordi Hayward tunnusmärki,
- väikesed muljutised.

III. SUURUSNÕUDED

Suurus määratakse kindlaks viljade kaalu alusel.

Miinumkaal on ekstraklassi puhul 90 grammi, I klassi puhul 70 grammi ja II klassi puhul 65 grammi.

Ühtlase suuruse tagamiseks pakendis ei ületa ühe pakendi viljade suurus:

- 10 grammi viljade puhul, mis kaaluvad kuni 85 grammi,
- 15 grammi viljade puhul, mis kaaluvad 85 kuni 120 grammi,
- 20 grammi viljade puhul, mis kaaluvad 120 kuni 150 grammi,
- 40 grammi viljade puhul, mis kaaluvad 150 grammi ja rohkem.

IV. HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED

Kõigis turustustappides võib igas pakendis olla tooteid, mille kvaliteet ja suurus ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

A. Kvaliteedihälbed

i) *Ekstraklass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul kiivide arvust või kaalust 5 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele. Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 0,5 % toodetest, mis vastavad II klassi kvaliteedinõuetele.

▼Bii) *I klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul kiivide arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele. ►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 1 % toodetest, mis ei vasta II klassi kvaliteedi- ega miinimumnõuetele või on riknenud. ◄

iii) *II klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul kiivide arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele. ►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 2 % riknenud tooteid. ◄

B. Suurushälbed

Kõikide klasside puhul: lubatud on koguhälve, mille puhul 10 % kiivide arvust või kaalust ei vasta suurusnõuetele.

Ekstraklassi puhul ei tohi kiivi kaaluda vähem kui 85 g, I klassi puhul 67 g ja II klassi puhul 62 g.

V. ESITUSVIISI KÄSITLEVAD NÕUDED**A. Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti, sama kvaliteedi ja suurusega kiivisid.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. Pakendamine

Kiivid peavad olema pakitud nii, et need oleksid nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisematerjal peab olema puhas ja niisugune, et see ei riku toodet välis- ega seespidiselt. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templete kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Üksikule tootele kinnitatavad kleebised peavad olema sellised, et pärast eemaldamist ei jääks neist nähtavaid liimijälgi ega pinnakahjustusi.

Pakend peab olema ilma igasuguste võõrkehadeta.

VI. MÄRGISTAMISNÕUDED

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. Identifitseerimistunnused

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

- kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;
- ainult kinnispakkide puhul Euroopa Liidu piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)” või samaväärse märke vahetus läheduses. Sellisel juhul peab märgistusel olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

▼B**B. Toote liik**

- „Kiivid” ja/või „Aktiniidiad”, kui pakendi sisu ei ole nähtav.
- Sordi nimi (ei ole kohustuslik).

C. Toote päritolu

Päritoluriik⁽¹⁾ ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus

D. Kaubanduslikud andmed

- Klass.
- Suurus, mis on väljendatud viljade miinimum- ja maksimumkaaluna.
- Viljade arv (ei ole kohustuslik).

E. Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Nimetatud pakenditel ei tohi olla eksitavaid märgiseid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märged olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

4. OSA: *SALATI, KÄHARA ENDIIVIA JA ESKARIOOLI TURUSTAMISSTANDARD*

I. TOOTE MÄÄRATLUS

Käesolevat standardit kohaldatakse järgmiste toodete suhtes:

- salatisortide (kultivarid) puhul, mis on kasvatatud:
 - liigist *Lactuca sativa* L. var. *capitata* L. (peasalat, sealhulgas jääsalat),
 - liigist *Lactuca sativa* L. var. *longifolia* Lam. (rooma salat),
 - liigist *Lactuca sativa* L. var. *crispa* L. (lehtsalat),
- nende sortide hübriidid ja
- kähara endiivia sordid (kultivarid), mis on kasvatatud liigist *Cichorium endivia* L. var. *crispum* Lam. ja
- laialehelise endiivia sortide (kultivarid) puhul, mis on kasvatatud liigist *Cichorium endivia* L. var. *latifolium* Lam.,

mida tuleb tarbijale müüa värskelt.

Seda normi ei kohaldata tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud toodete suhtes, üksikute lehtedena müüdava toote, juurepalliga salati või potis esitatud salati suhtes.

II. KVALITEEDINÕUDED

Standardis määratletakse müügivalmis ja pakendatud toodete kvaliteedinõuded.

A. Miinimumnõuded

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikides klassides tooted olema:

- terved,

⁽¹⁾ Märkida tuleb täis- või tavanimi.

▼B

- veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,
- puhtad ja lõigatud, st ilma mulla või muu kasvusubstraadita ning nähtavate võõrkehade,
 - värske välimusega,
 - taimekahjuriteta,
 - taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,
 - turdunud,
 - putkumata,
 - ebatavalise pinnaniiskusega,
 - võõra lõhna ja/või maitseta.

Salat võib olla värvuselt punakas, kui see on põhjustatud madalast temperatuurist kasvu ajal ja kui see ei mõjuta märkimisväärselt salati üldilmet.

Juured tuleb lõigata välimiste lehtede kinnituskoha vahetust lähedusest ja lõige peab olema puhas.

Toode peab olema tavapäraselt arenenud. Tooted peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et need:

- taluvad vedu ja käitlemist ning
- jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. Liigitamine

Tooted liigitatakse kahte järgnevalt määratletud klassi:

i) I klass

Selle klassi toode peab olema hea kvaliteediga. Need peavad olema sordile ja/või kaubanduslikule tüübile vastavate omadustega.

Toode peab olema:

- ilusa kujuga,
- tugev, võttes arvesse viljelusmeetodit ja toote liiki,
- kahjustusteta või söögikõlblikkust mõjutava riknemiseta,
- külmakahjustusteta.

Peasalatil peab olema üks hästi arenenud südamik. Katte all kasvatatud peasalati südamik võib olla väike.

Rooma salatil peab olema südamik, mis võib olla väike.

Kähara endiivia ja eskariooli keskosa peab olema kollase värvusega.

ii) II klass

Sellesse klassi kuulub toode, mida ei või liigitada I klassi, kuid mis vastab eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Toode peab olema:

- piisavalt ilusa kujuga,
- kahjustusteta või riknemiseta, mis võib tõsiselt rikkuda söögikõlblikkust.

▼B

Tootel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud selle põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

- kerge värvusemuutus,
- tühised taimekahjurite tekitatud kahjustused.

Peasalatil peab olema südamik, mis võib olla väike. Katte all kasvatatud peasalati puhul on südamiku puudumine lubatud.

Rooma salatil ei pea olema südamikku.

III. SUURUSNÕUDED

Suurus määratakse kindlaks ühe ühiku kaalu alusel.

Ühtlase suuruse tagamiseks pakendis ei ületa ühe pakendi viljade suurus:

- a) Salat
 - 40 g, kui kergeim ühik kaalub kuni 150 g,
 - 100 g, kui kergeim ühik kaalub 150–300 g,
 - 150 g, kui kergeim ühik kaalub 300–450 g,
 - 300 g, kui kergeim ühik kaalub üle 450 g.
- b) Kähär endiivia ja eskariool
 - 300 g.

IV. HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED

Kõigis turustusetappides võib igas pakendis olla tooteid, mille kvaliteet ja suurus ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

A. Kvaliteedihälbed**i) I klass**

Lubatud on koguhälve, mille puhul 10 % toote arvust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele. ►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 1 % toodetest, mis ei vasta II klassi kvaliteedi- ega miinimumnõuetele või on riknenud. ◄

ii) II klass

Lubatud on koguhälve, mille puhul 10 % toote arvust ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele. ►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 2 % riknenud tooteid. ◄

B. Suurushälbed

Kõikide klasside puhul: lubatud on koguhälve, mille puhul 10 % toote arvust või kaalust ei vasta suurusnõuetele.

V. ESITUSVIISI KÄSITLEVAD NÕUDED**A. Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti või kaubanduslikku tüüpi, sama kvaliteedi ja suurusega tooteid.

Selgelt eri liiki, kaubanduslikku tüüpi ja/või värvi salati ja/või endiivia segu võib siiski pakkida ühte müügipakendisse tingimusel, et need on ühtlase kvaliteediga ning iga liigi, kaubandusliku tüübi ja/või värvi kaupa sama päritolu.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

▼B**B. Pakendamine**

Tooted peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud. Tooted peavad olema pakendi suurust ja liiki arvestades mõistlikult pakitud, nii et ei jääks tühja ruumi ja tooted ei saaks muljuda.

Pakendi sisematerjal peab olema puhas ja niisugune, et see ei riku toodet välis- ega seespidiiselt. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templete kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Pakend peab olema ilma igasuguste võõrkehadeta.

VI. MÄRGISTAMISNÕUDED

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. Identifitseerimistunnused

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

- kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;
- ainult kinnispakkide puhul Euroopa Liidu piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks):” või samaväärse märke vahetus läheduses. Sellisel juhul peab märgistus olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

B. Toote liik

- „Salat”, „Peasalat”, „Bataavia”, „Jääsalat”, „Rooma salat”, „Lehtsalat” (või vajaduse korral näiteks „Tammelehesalat”, „Lollo bionda”, „Lollo rossa”), „Kähar endiivia” või „Eskariool” või samaväärsed nimetused, kui pakendi sisu ei ole nähtav,
- „Little gem” või vajaduse korral vastav samaväärne nimetus.
- „kasvatatud katte all” või vajaduse korral samaväärne nimetus.
- Sordi nimi (ei ole kohustuslik).
- „Salati/endiivia segu” või samaväärne nimetus selgelt eri sorti, kaubanduslikku tüüpi ja/või värvi salati ja/või endiivia segu puhul. Kui toode ei ole pakendis nähtav, tuleb märkida kaubaüksuses sisalduvate toodete sordid, kaubanduslikud tüübid ja/või värvid ning kogus.

C. Toote päritolu

- Päritoluriik ⁽¹⁾ ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus.
- Salati ja/või endiivia segu puhul, mis sisaldavad selgelt eri sorti, kaubandusliku tüüpi ja/või värvusega tooteid, mille päritolu erineb, märgitakse iga päritoluriik asjaomase sordi, kaubandusliku tüübi ja/või värvuse juurde.

⁽¹⁾ Märkida tuleb täis- või tavanimi.

▼B**D. Kaubanduslikud andmed**

- Klass
- suurus, mis on väljendatud ühiku miinimumkaaluna või ühikute arvuna,

E. Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Nimetatud pakenditel ei tohi olla eksitavaid märgiseid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märged olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

5. OSA: VIRSIKUTE JA NEKTARIINIDE TURUSTAMISSTANDARD**I. TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat standardit kohaldatakse *Prunus persica* Sieb. ja Zucc. sortidest (kultivarid) kasvatatud virsikute ja nektariinide suhtes, mida tuleb tarbijale müüa värskelt, välja arvatud tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud virsikud ja nektariinid.

II. KVALITEEDINÕUDED

Standardis määratletakse müügivalmis ja pakendatud virsikute ja nektariinide kvaliteedinõuded.

A. Miinimumnõuded

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside virsikud ja nektariinid olema:

- terved,
- veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,
- puhtad, nähtavate võõrkehade, taimekahjuriteta,
- taimekahjurite poolt viljalihale tekitatud kahjustusteta,
- varreõõnsuse lõhedeta,
- ebatavalise pinnaniiskusega,
- võõra lõhna ja/või maitseta.
- Virsikud ja nektariinid peavad olema niisuguses valmimis- ja küpsustases, et need:
 - taluvad vedu ja käitlemist ning
 - jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. Nõuded küpsuse kohta

Viljad peavad olema hästi arenenud ja piisavalt küpsed. Viljaliha murdumisenäitaja peab olema võrdne või suurem kui 8° Brix skaalal.

C. Liigitamine

Virsikud ja nektariinid liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi:

i) Ekstraklass

Selle klassi virsikud ja nektariinid peavad olema eriti hea kvaliteediga. Need peavad olema sordile iseloomulikud.

▼B

Viljaliha peab olema täiesti veatu.

Viljad peavad olema veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

ii) *I klass*

Selle klassi virsikud ja nektariinid peavad olema hea kvaliteediga. Need peavad olema sordile iseloomulikud. Viljaliha peab olema täiesti veatu.

Viljadel võivad olla ►**M18** järgmised tühised vead ◄, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

- tühised kujuvead;
- tühised valmimisvead,
- tühised värvusvead,
- kerged muljumisjäljed, mis ei ületa 1 cm² kogupinnast,
- väikesed pindmised vead, mis ei tohi ületada:
 - 1,5 cm pikliku kujuga pindmiste vigade puhul,
 - muude vigade puhul 1 cm² kogupinnast.

iii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad virsikud ja nektariinid, mida ei või liigitada kõrgmatesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Viljaliha peab olema suuremate vigadeta. Virsikutel ja nektariinidel võivad olla ►**M18** järgmised vead ◄, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

- kujuvead,
- vilja arengueagsed vead, sh luuseemne lõhed, tingimusel et vili on kompaktne ja viljaliha veatu.
- värvusvead,
- väikesed muljutised, mis ei ületa 2 cm² kogupinnast ning mis võivad olla veidi muutunud värvusega.
- pindmised vead, mis ei tohi ületada
 - 2,5 cm pikliku kujuga pindmiste vigade puhul
 - muude vigade puhul 2 cm² kogupinnast.

III. SUURUSNÕUDED

Suurus määratakse kindlaks ristlõike suurima läbimõõdu, kaalu või arvu alusel.

Miinimumsuurus on:

- ekstraklassi puhul 56 mm või 85 g,
- 51 mm või 65 g I ja II klassi puhul ►**M18** — ◄.

Ajavahemikul 1. juulist kuni 31. oktoobrini (põhjapoolkera), 1. jaanuarist 30. aprillini (lõunapoolkera) ei turustata vilja, mille näitajad on väiksemad kui 56 mm või 85 g.

Järgmiste sätete kohaldamine II klassi suhtes on vabatahtlik.

Ühtlase suuruse tagamiseks pakendis ei ületa ühe pakendi viljade suurus:

a) läbimõõdu järgi määratud vilja puhul:

- kuni 70 mm läbimõõduga viljade puhul 5 mm

▼B

— 70 mm ja suurema läbimõõduga viljade puhul 10 mm.

b) kaalu järgi määratud vili:

— kuni 180 g kaaluga viljade puhul 30 g

— 180 g ja suurema kaaluga viljade puhul 80 g.

c) Arvu järgi suurusklassidesse jagatud viljade suuruse vahe peaks olema vastavuses punktiga a või b.

Suuruskoodide kohaldamisel tuleb järgida alljärgnevas tabelis esitatud koode.

	Kood	Läbimõõt või		Kaal	
		alates	kuni	alates	kuni
		(mm)	(mm)	(g)	(g)
1	D	51	56	65	85
2	C	56	61	85	105
3	B	61	67	105	135
4	A	67	73	135	180
5	AA	73	80	180	220
6	AAA	80	90	220	300
7	AAAA	> 90		> 300	

IV. HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED

Kõigis turustusetappides võib igas pakendis olla tooteid, mille kvaliteet ja suurus ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

A. Kvaliteedihälbed

i) Ekstraklass

Lubatud on koguhälve, mille puhul virsikute või nektariinide arvust või kaalust 5 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele. Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 0,5 % toodetest, mis vastavad II klassi kvaliteedinõuetele.

ii) I klass

Lubatud on koguhälve, mille puhul virsikute või nektariinide arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele. ►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 1 % toodetest, mis ei vasta II klassi kvaliteedi- ega miinimumnõuetele või on riknenud. ◄

iii) II klass

Lubatud on koguhälve, mille puhul virsikute või nektariinide arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele. ►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 2 % riknenud tooteid. ◄

B. Suurushälbed

Kõikide klasside puhul (kui määratakse suuruse järgi): lubatud on koguhälve, mille puhul virsikute või nektariinide arvust või kaalust 10 % ei vasta suurusnõuetele.

▼B**V. ESITUSVIISI KÄSITLEVAD NÕUDED****A. Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti, sama kvaliteedi, küpsusastme ja suurusega (kui määratakse suuruse järgi) virsikuid või nektariine ning ekstraklassi puhul peab sisu olema ka ühtlase värvusega.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. Pakendamine

Virsikud või nektariinid peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisematerjal peab olema puhas ja niisugune, et see ei riku toodet välis- ega seespidiiselt. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templete kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Üksikule tootele kinnitatavad kleebised peavad olema sellised, et pärast eemaldamist ei jääks neist nähtavaid liimijälgi ega pinnakahjustusi.

Pakend peab olema ilma igasuguste võõrkehade.

VI. MÄRGISTAMISNÕUDED

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. Identifitseerimistunnused

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress.

Selle teabe võib asendada:

- kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;
- ainult kinnispakkide puhul Euroopa Liidu piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)” või samaväärse märke vahetus läheduses. Sellisel juhul peab märgistus olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

B. Toote liik

- „Virsikud” või „Nektariinid”, kui pakendi sisu ei ole nähtav.
- Viljaliha värvus.
- Sordi nimi (ei ole kohustuslik).

C. Toote päritolu

Päritoluriik⁽¹⁾ ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus.

D. Kaubanduslikud andmed

- Klass.
- Suurus (kui määratakse suuruse järgi) väljendatuna miinimum- ja maksimumlähimõõduna (mm) või miinimum- ja maksimumkaaluna (g) või suurskoodina.

⁽¹⁾ Märkida tuleb täis- või tavanimi.

▼B

— Ühikute arv (ei ole kohustuslik).

E. Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Nimetatud pakenditel ei tohi olla eksitavaid märgiseid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märged olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

6. OSA: *PIRNIDE TURUSTAMISSTANDARD***I. TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat normi kohaldatakse *Pyrus communis* L. pirnisortide (kultivarid) suhtes, mida tuleb tarbijale müüa värskelt; normi ei kohaldata tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud pirnide suhtes.

II. KVALITEEDINÕUDED

Standardis määratletakse müügivalmis ja pakendatud pirnide kvaliteedinõuded.

A. Miinimumnõuded

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside pirnid olema:

- terved,
- veatud; mädanenud või toiduks kõlbmatud riknenud tooted ei ole lubatud,
- puhtad, nähtavate võõrkehade, taimekahjuriteta,
- taimekahjurite poolt viljalihale tekitatud kahjustusteta,
- ebatavalise pinnaniiskusega,
- võõra lõhna ja/või maitseta.

Pirnid peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et:

- taluvad vedu ja käitlemist ning
- jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. Nõuded küpsuse kohta

Pirnid peavad olema niisuguses valmimis- ja küpsusastmes, et nende küpsemine võib jätkuda sordiomadustele vastava küpsusastmeni.

C. Liigitamine

Pirnid liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi.

i) Ekstraklass

Selle klassi pirnid peavad olema eriti hea kvaliteediga. Need peavad olema sordile vastavate omadustega ⁽¹⁾.

Viljaliha peab olema täiesti veatu ja koor ilma krobelise korgistunud pinnata.

Viljad peavad olema veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta vilja üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

⁽¹⁾ Suureviljaliste ja suvepirnisortide mittetäielik nimekiri on esitatud käesoleva standardi liites.

▼B

Vars peab olema terve.

Pirnide viljalihas ei tohi olla kivisrakke.

ii) *I klass*

Selle klassi pirnid peavad olema hea kvaliteediga. Need peavad olema sordile vastavate omadustega ⁽¹⁾.

Viljaliha peab olema täiesti veatu.

Pirnidel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

- tühised kujuvead,
- tühised valmimisvead,
- tühised värvusvead,
- hästi veidi krobeline korgistunud pind,
- väikesed pindmised vead, mis ei tohi ületada:
 - 2 cm pikliku kujuga pindmiste vigade puhul,
 - 1 cm² kogu pinnast muude vigade puhul, välja arvatud kärntõvest (*Venturia pirina* ja *V. inaequalis*) kahjustatud ala, mis ei tohi ületada 0,25 cm² kogupinnast,
- tühised muljutised, mis ei ületa 1 cm² pinnast.

Vars võib olla kergelt kahjustatud.

Pirnide viljalihas ei tohi olla kivisrakke.

iii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad pirnid, mida ei või liigitada kõrgematesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Viljaliha peab olema suuremate vigadeta.

Pirnidel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

- kujuvead,
- valmimisvead,
- värvusvead,
- veidi krobeline korgistunud pind,
- pindmised vead, mis ei tohi ületada:
 - 4 cm pikliku kujuga pindmiste vigade puhul,
 - 2,5 cm² kogu pinnast muude vigade puhul, välja arvatud kärntõvest (*Venturia pirina* ja *V. inaequalis*) kahjustatud ala, mis ei tohi ületada 1 cm² kogu pinnast,
- tühised muljutised, mis ei ületa 2 cm² pinnast.

III. SUURUSNÕUDED

Suurus määratakse kas suurima ristlõike läbimõõdu või massi alusel.

⁽¹⁾ Suureviljaliste ja suvepirmisortide mittetäielik nimekiri on esitatud käesoleva standardi liites.

▼B

Miimumsuurus on:

a) läbimõõdu järgi määratava vilja puhul:

	Ekstraklass	I klass	II klass
Suureviljalised sordid	60 mm	55 mm	55 mm
Muud sordid	55 mm	50 mm	45 mm

b) kaalu järgi määratava vilja puhul:

	Ekstraklass	I klass	II klass
Suureviljalised sordid	130 g	110 g	110 g
Muud sordid	110 g	100 g	75 g

Käesoleva standardi liitega hõlmatud suvepirmide puhul miimumsuurus ei kehti.

Ühtlase suuruse tagamiseks ei ületa ühe pakendi viljade suurus:

a) läbimõõdu järgi määratava vilja puhul:

- 5 mm kihiti ridadesse paigutatud ekstraklassi viljade ning I ja II klassi viljade puhul,
- 10 mm lahtiselt pakendisse või müügipakendisse pakitud I klassi viljade puhul.

b) kaalu järgi määratava vilja puhul:

- kihiti ridadesse paigutatud ekstraklassi viljade ning I ja II klassi viljade puhul:

Vahemik (g)	Kaalu erinevus (g)
75–100	15
100–200	35
200–250	50
> 250	80

- lahtiselt pakendisse või müügipakendisse pakitud I klassi viljade puhul:

Vahemik (g)	Kaalu erinevus (g)
75–100	25
100–200	50
> 200	100

Ühtlase suuruse nõue ei kehti II klassi viljade suhtes, mis on pakitud pakendisse lahtiselt või müügipakendisse.

IV. HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED

Kõigis turustusetappides võib igas pakendis olla tooteid, mille kvaliteet ja suurus ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

A. Kvaliteedihälbed

i) Ekstraklass

Lubatud on koguhälve, mille puhul viljade arvust või kaalust 5 % ei vasta ekstraklassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele. Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 0,5 % toodetest, mis vastavad II klassi kvaliteedinõuetele.

▼Bii) *I klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul viljade arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele. ►C1 Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 1 % toodetest, mis ei vasta II klassi kvaliteedi- ega miinimumnõuetele või on riknenud. ◄

iii) *II klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul viljade arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele. ►C1 Selle hälbe piirides võib olla kokku kuni 2 % riknenud tooteid. ◄

B. Suurushälbed

Kõikide klasside puhul: lubatud on koguhälve, mille puhul 10 % pirnide arvust või kaalust ei vasta suurusnõuetele, maksimaalse kõikumisega:

— läbimõõt kuni 5 mm miinimumläbimõõdust väiksem,

— kaal kuni 10 g miinimumkaalust väiksem.

V. ESITUSVIISI KÄSITLEVAD NÕUDED**A. Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti, sama kvaliteedi ja suurusega (kui toode määratakse suuruse järgi) ja sama küpsusastmega pirne.

Ekstraklassi viljad peavad olema ka värvuselt ühtlased.

Selgelt eri sorti pirnide segu võib siiski pakkida ühte müügipakendisse tingimusel, et need on ühtlase kvaliteediga ning iga asjaomase sordi kaupa sama päritoluga.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. Pakendamine

Pirnid peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisematerjal peab olema puhas ja niisugune, et see ei riku toodet välis- ega seespädiselt. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templete kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Üksikule tootele kinnitatavad kleebised peavad olema sellised, et pärast eemaldamist ei jääks neist nähtavaid liimijälgi ega pinnakahjustusi.

Pakend peab olema ilma igasuguste võõrkehadeta.

VI. MÄRGISTAMISNÕUDED

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. Identifitseerimistunnused

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

— kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;

▼B

- ainult kinnispakkide puhul Euroopa Liidu piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks):” või samaväärse märke vahetus läheduses. Sellisel juhul peab märgistus olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

▼M18**B. Toote liik**

- „Pirnid”, kui pakendi sisu ei ole nähtav.
- Sordi nimi. Selgelt eri sorti pirnide segu puhul kõikide eri sortide nimetused.
- Sordinime võib asendada sünonüümiga. Kaubanime ⁽¹⁾ võib lisada sordi nimele või sünonüümile.

▼B**C. Toote päritolu**

Päritoluriik ⁽²⁾ ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus. Selgelt eri sorti erineva päritoluga pirnide segu puhul on iga asjakohase sordi nime kõrval päritoluriigi märged.

D. Kaubanduslikud andmed

- Klass.
- Suurus või kihiti pakitud puuviljade puhul viljade arv.
- Kui puuvilju identifitseeritakse suuruse järgi, tuleks suurus märkida:
 - a) ühtsuse eeskirjadega hõlmatud toote puhul miinimum- ja maksimumlähimõõduna või miinimum- ja maksimumkaaluna;
 - b) ühtsuse eeskirjadega hõlmamata toote puhul pakendis oleva väikseima puuvilja lähimõõdu või kaaluna, millele järgnevad sõnad „ja rohkem” või muu samaväärne märged, või vajaduse korral pakendi suurima puuvilja lähimõõdu või kaaluna.

E. Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Nimetatud pakenditel ei tohi olla eksitavaid märgiseid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märged olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

*Liide***Pirnide suuruskriteeriumid**

L = Suureviljaline sort

SP = Suvepirn, mille suhtes miinimumsuuruse nõue ei kehti

Suureviljalise pirni ja suvepirni sortide mittetäielik nimekiri

Väikeseviljalisi ja muid sorte, mida nimekirjas ei ole loetletud, võib turustada, kui need vastavad standardi III jaotises kirjeldatud muude sortide suurusnõuetele.

⁽¹⁾ Kaubanimi võib olla kaubamärk, mis on kaubamärgina kaitstud või millele taotletakse sellist kaitset, või mis tahes muu kaubanduslik nimetus.

⁽²⁾ Märkida tuleb täis- või tavanimi.

▼B

Mõnda järgmisena loetletud sorti võib turustada nime all, mis on kaubamärgina kaitstud või millele taotletakse sellist kaitset ühes või mitmes riigis. Järgmise tabeli esimene ja teine veerg selliseid kaubamärke ei sisalda. Mõned tuntud kaubamärgid on nimetatud kolmandas veerus üksnes teavitamise eesmärgil.

Sort	Sünonüümid	Kaubamärk	Suurus
Abbé Fétel	Abate Fetel		L
Abugo o Siete en Boca			SP
Akça			SP
Alka			L
Alsa			L
Amfora			L
Alexandrine Douillard			L
Bambinella			SP
Bergamotten			SP
Beurré Alexandre Lucas	Lucas		L
Beurré Bosc	Bosc, Beurré d'Apremont, Empereur Alexandre, Kaiser Alexander		L
Beurré Clairgeau			L
Beurré d'Arenberg	Hardenpont		L
Beurré Giffard			SP
Beurré précoce Morettini	Morettini		SP
Blanca de Aranjuez	Agua de Aranjuez, Espadon, Blanquilla		SP
Carusella			SP
Castell	Castell de Verano		SP
Colorée de Juillet	Bunte Juli		SP
Comice rouge			L
Concorde			L
Condoula			SP
Coscia	Ercolini		SP
Curé	Curato, Pastoren, Del cura de Ouro, Espadon de invierno, Bella de Berry, Lombardia de Rioja, Batall de Campana		L
D'Anjou			L
Dita			L
D. Joaquina	Doyenné de Juillet		SP
Doyenné d'hiver	Winterdechant		L
Doyenné du Comice	Comice, Vereinsdechant		L
Erika			L

▼B

Sort	Sünonüümid	Kaubamärk	Suurus
Etrusca			SP
Flamingo			L
Forelle			L
Général Leclerc		Amber Grace™	L
Gentile			SP
Golden Russet Bosc			L
Grand champion			L
Harrow Delight			L
Jeanne d’Arc			L
Joséphine			L
Kieffer			L
Klapa Mõlule			L
Leonardeta	Mosqueruela, Margallon, Colorada de Alcanadre, Leonarda de Magallon		SP
Lombacad		Cascade ®	L
Moscarella			SP
Mramornaja			L
Mustafabey			SP
Packham’s Triumph	Williams d’Automne		L
Passe Crassane	Passa Crassana		L
Perita de San Juan			SP
Pérola			SP
Pitmaston	Williams Duchesse		L
Précoce de Trévoux	Trévoux		SP
Président Drouard			L
Rosemarie			L
Santa Maria	Santa Maria Morettini		SP
Spadoncina	Agua de Verano, Agua de Agosto		SP
Suvenirs			L
Taylors Gold			L
Triomphe de Vienne			L
Vasarine Sviestine			L
Williams Bon Chrétien	Bon Chrétien, Bartlett, Williams, Summer Bartlett		L

7. OSA: MAASIKATE TURUSTAMISSTANDARD

I. TOOTE MÄÄRATLUS

Käesolevat standardit kohaldatakse *Fragaria* L. perekonna maasikasortide (kultivaride) suhtes, mida tuleb tarbijale müüa värskelt, välja arvatud tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud maasikad.

▼B**II. KVALITEEDINÕUDED**

Standardis määratletakse müügivalmis ja pakendatud maasikate kvaliteedinõuded.

A. Miinimumnõuded

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside maasikad olema:

- terved, kahjustamata,
- veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,
- puhtad, nähtavate võõrkehadeta,
- värske välimusega, kuid mitte pestud,
- taimekahjuriteta,
- taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,
- tupplehtedega (välja arvatud metsmaasikate puhul), tupplehed ja vars (kui see on küljes) peavad olema värsked ja rohelised,
- ebatavalise pinnaniiskusega,
- võõra lõhna ja/või maitseta.

Maasikad peavad olema piisavalt arenenud ja küpsed. Maasikad peavad olema sellises valmimisastmes ja seisukorras, et need:

- taluvad vedu ja käitlemist ning
- jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. Liigitamine

Maasikad liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi:

i) Ekstraklass

Selle klassi maasikad peavad olema eriti hea kvaliteediga. Need peavad olema sordile iseloomulikud.

Viljad peavad olema värske välimusega, arvestades sordiomadusi.

Need ei tohi olla mullased.

Viljad peavad olema veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

ii) I klass

Selle klassi maasikad peavad olema hea kvaliteediga. Need peavad olema sordile iseloomulikud.

Viljadel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

- tühised kjuvead,
- väike valge laik, mis ei ületa kümnendikku marja kogupinnast,
- kerged pindmised muljumisjäljed.

Viljad ei tohi olla mullased.

▼Biii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad maasikad, mida ei või liigitada kõrgmatesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Maasikatel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

- kujuvead,
- valge laik, mis ei ületa viiendikku marja kogupinnast,
- vähesed kuivad muljutised, mis ei laiene,
- natuke mulda.

III. SUURUSNÕUDED

Suurus määratakse kindlaks ristlõike suurima läbimõõdu alusel.

Miinimumsuurus on:

- ekstraklassis 25 mm,
- I ja II klassis 18 mm.

Metsmaasikate miinimumsuurus ei ole sätestatud.

IV. HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED

Kõigis turustusetappides võib igas pakendis olla tooteid, mille kvaliteet ja suurus ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

A. Kvaliteedihälbedi) *Ekstraklass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul maasikate arvust või kaalust 5 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele. Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 0,5 % toodetest, mis vastavad II klassi kvaliteedinõuetele.

ii) *I klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul maasikate arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele.

►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 2 % toodetest, mis ei vasta II klassi kvaliteedi- ega miinimumnõuetele või on riknenud. ◄

iii) *II klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul maasikate arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele.

►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 2 % riknenud tooteid. ◄

B. Suurushälbed

Kõikide klasside puhul: lubatud on koguhälve, mille puhul 10 % viljade arvust või kaalust ei vasta miinimumsuuruse nõuetele.

V. ESITUSVIISI KÄSITLEVAD NÕUDED**A. Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama sama päritoluga, sama sorti ja sama kvaliteediga maasikaid.

Ekstraklassi maasikad, välja arvatud metsmaasikad, peavad küpsusastmelt, värvuselt ja kujult olema eriti ühtlased ja korrapärased. I klassi maasikad võivad olla suuruselt vähem ühtlased.

▼B

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. Pakendamine

Maasikad peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisematerjal peab olema puhas ja niisugune, et see ei riku toodet välis- ega seespidiiselt. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templete kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Pakend peab olema ilma igasuguste võõrkehade.

VI. MÄRGISTAMISNÕUDED

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. Identifitseerimistunnused

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

- kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;
- ainult kinnispakkide puhul Euroopa Liidu piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)” või samaväärse märke vahetus läheduses. Sellisel juhul peab märgistus olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

B. Toote liik

- „Maasikad” (kui pakendi sisu ei ole nähtav).
- Sordi nimi (ei ole kohustuslik).

C. Toote päritolu

Päritoluriik⁽¹⁾ ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus.

D. Kaubanduslikud andmed

- Klass.

E. Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Nimetatud pakenditel ei tohi olla eksitavaid märgiseid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märged olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

8. OSA: PAPRIKATE TURUSTAMISSTANDARD**I. TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat standardit kohaldatakse *Capsicum annuum* L. paprikasortide⁽²⁾ (kultivarid) suhtes, mis tuleb tarbijale müüa värskest, välja arvatud tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud paprikad.

⁽¹⁾ Märkida tuleb täis- või tavanimi.

⁽²⁾ Mõne sordi paprikad võivad olla vürtsika maitsega.

▼B**II. KVALITEEDINÕUDED**

Standardis määratletakse müügivalmis ja pakendatud paprikate kvaliteedinõuded.

A. Miinimumnõuded

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside paprikad olema:

- terved,
- veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,
- puhtad, nähtavate võõrkehadeta,
- värske välimusega,
- kõvad,
- taimekahjuriteta,
- taimekahjurite poolt viljalihale tekitatud kahjustusteta,
- külmakahjustusteta,
- koos viljavarrega, viljavars peab olema korralikult lõigatud ja tuppleht terve,
- ebatavalise pinnaniiskusega,
- võõra lõhna ja/või maitseta.

Paprikad peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et need:

- taluvad vedu ja käitlemist ning
- jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. Liigitamine

Paprikad liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi:

i) Ekstraklass

Selle klassi paprikad peavad olema väga hea kvaliteediga. Viljad peavad olema sordile ja/või kaubanduslikule tüübile iseloomulikud.

Paprikad peavad olema veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

ii) I klass

Selle klassi paprikad peavad olema hea kvaliteediga. Viljad peavad olema sordile ja/või kaubanduslikule tüübile iseloomulikud.

Paprikatel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

- tühised kjuvead;
- ►C1 kerge hõbehall koorik või tühised ripslase tekitatud kahjustused, mis ei kata vilja kogupinnast rohkem kui 1/3, ◄
- tühised pindmised vead nagu:
 - lohud, kriimustused, päikesepõletuslaigud, muljutised, mis ei kata rohkem kui 2 cm pikliku kujuga pindmiste vigade puhul ja 1 cm² muude vigade puhul, või
 - kuivad pindmised lõhed, mis ei kata vilja kogupinnast rohkem kui 1/8,
- kergelt kahjustunud viljavars.

▼Biii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad paprikad, mida ei või liigitada kõrgematesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Paprikatel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

- kujuvead,
- ►C1 hõbehall koorik või ripslase tekitatud kahjustused, mis ei kata vilja kogupinnast rohkem kui 2/3, ◀
- pindmised vead nagu:
 - lohud, kriimustused, päikesepõletuslaigud, muljutised, armistunud laigukujulised vigastused, mis ei kata kogupinnast rohkem kui 4 cm pikliku kujuga pindmiste vigade puhul ja 2,5 cm² muude vigade puhul; või
 - kuivad pindmised lõhed, kahjustused, mis ei kata vilja kogupinnast rohkem kui 1/4,
- õiepoolse otsa kahjustumine mitte rohkem kui 1 cm²,
- närtsinud mitte rohkem kui 1/3 pinnast,
- kahjustunud viljavars ja tuppleht, tingimusel et ümbritsev viljaliha on terve.

III. SUURUSNÕUDED

Suurus määratakse kindlaks ristlõike suurima läbimõõdu või kaalu järgi. Ühtlase suuruse tagamiseks pakendis ei ületa ühe pakendi viljade suurus:

a) läbimõõdu järgi määratavad paprikad:

- 20 mm.

b) kaalu järgi määratavad paprikad:

- 30 g, kui raskeim ühik kaalub kuni 180 g,
- 40 g, kui väikseim ühik kaalub rohkem kui 180 g.

Piklikud paprikad peaksid olema peaaegu ühepikkused.

II klassi viljade puhul ei ole ühtlane suurus kohustulik.

IV. HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED

Kõigis turustusetappides võib igas pakendis olla tooteid, mille kvaliteet ja suurus ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

A. Kvaliteedihälbedi) *Ekstraklass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul paprikate arvust või kaalust 5 % ei vasta ekstraklassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele. Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 0,5 % toodetest, mis vastavad II klassi kvaliteedinõuetele.

ii) *I klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul paprikate arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele. ►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 1 % toodetest, mis ei vasta II klassi kvaliteedi- ega miinimumnõuetele või on riknenud. ◀

▼Biii) *II klass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul paprikate arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele ega miimumnõuetele. ►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 2 % riknenud tooteid. ◄

B. Suurushälbed

Kõikide klasside puhul (kui sorditakse suuruse järgi): lubatud on koguhälve, mille puhul paprikate arvust või kaalust 10 % ei vasta suurusnõuetele.

V. ESITUSVIISI KÄSITLEVAD NÕUDED**A. Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ning sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti või kaubanduslikku tüüpi, sama kvaliteedi ja suurusega (kui toode sorditakse suuruse järgi) paprikaid ning ekstraklassi paprikad peavad olema ka ühtlase küpsusastme ja värvusega.

Selgelt eri kaubanduslikku tüüpi ja/või värvi paprikate segu võib pakkida ühte pakendisse tingimusel, et need on ühtlase kvaliteediga ning iga asjaomase kaubandusliku tüübi ja/või värvi kaupa ühesuguse päritoluga.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. Pakendamine

Paprikad peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisematerjal peab olema puhas ja niisugune, et see ei riku toodet välis- ega seespiselt. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templete kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Üksikule tootele kinnitatavad kleebised peavad olema sellised, et pärast eemaldamist ei jääks neist nähtavaid liimijälgi ega pinnakahjustusi.

Pakend peab olema ilma igasuguste võõrkehadeta, kuid eriesitusviisi puhul võib kobara varre jätta kuni 5 cm pikkuse väädi.

VI. MÄRGISTAMISNÕUDED

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. Identifitseerimistunnused

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

— kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;

— ainult kinnispakkide puhul Euroopa Liidu piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)” või samaväärse märke vahetus läheduses. Sellisel juhul peab märgistusel olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

▼B**B. Toote liik**

- „Paprikad”, kui pakendi sisu ei ole nähtav.
- Selgelt eri kaubanduslikku tüüpi ja/või värvi paprikate segu puhul „Paprikate segu” või samaväärne nimetus. Kui toode ei ole pakendis nähtav, tuleb märkida igas pakendis sisalduvate toodete kaubanduslikud tüübid ja/või värvid ning kogus.

C. Toote päritolu

Päritoluriik⁽¹⁾ ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus.

Selgelt eri kaubanduslikku tüüpi ja/või värvi erinevat päritolu paprikate segu puhul märgitakse iga päritoluriik asjaomase kaubandusliku tüübi ja/või värvuse juurde.

D. Kaubanduslikud andmed

- Klass.
- Suurus (kui toode määratakse suuruse järgi) väljendatuna miinimum- ja maksimumlähimõõdu või miinimum- ja maksimumkaaluna.
- Ühikute arv (ei ole kohustuslik).
- „Vürtsikas” või vajaduse korral vastav sünonüüm.

E. Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Nimetatud pakenditel ei tohi olla eksitavaid märgiseid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märged olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

9. OSA: LAUAVIINAMARJADE TURUSTAMISSTANDARD**I. TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat normi kohaldatakse *Vitis vinifera* L. lauaviinamarjasortide (kultivarid) suhtes, mida tuleb tarbijale müüa värskelt, välja arvatud tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud lauaviinamarjad.

II. KVALITEEDINÕUDED

Normis määratletakse müügivalmis ja pakendatud lauaviinamarjade kvaliteedinõuded.

A. Miinimumnõuded

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside viinamarjakobarad ja viinamarjad olema:

- veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud,
- puhtad, nähtavate võrkehadeta,
- taimekahjuriteta,
- taimekahjurite tekitatud kahjustusteta,
- ebatavalise pinnaniiskusega,
- võõra lõhna ja/või maitseta.

⁽¹⁾ Märkida tuleb täis- või tavanimi.

▼B

Lisaks peavad viinamarjad olema:

- terved,
- ilusa kujuga,
- normaalselt arenenud.

Päikesest põhjustatud pigmentatsioon ei ole viga.

Lauaviinamarjad peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et need:

- taluvad vedu ja käitlemist ning
- jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. Nõuded küpsuse kohta

Marjamahla murdumisnäitaja peab olema vähemalt:

- 12° Brix skaalal sortide „Alphonse Lavallée”, „Cardinal” ja „Victoria” puhul,
- 13° Brix skaalal kõigi muude seemnetega sortide puhul,
- 14° Brix skaalal kõigi seemneteta sortide puhul.

Lisaks peab kõigi sortide suhkru ja happesuse suhte tase olema rahuldav.

C. Liigitamine

Lauaviinamarjad liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi:

i) Ekstraklass

Selle klassi lauaviinamarjad peavad olema eriti hea kvaliteediga. Viljad peavad olema sordile iseloomulikud, võttes arvesse kasvupiirkonda. Viinamarjad peavad olema kõvad, kindlalt varre küljes ja ühtlaselt jaotunud piki vart ning peaaegu täielikult kirmega kaetud.

ii) I klass

Selle klassi lauaviinamarjad peavad olema hea kvaliteediga. Viljad peavad olema sordile iseloomulikud, võttes arvesse kasvupiirkonda. Viinamarjad peavad olema kõvad, kindlalt varre küljes ja võimalikult ulatuslikult kirmega kaetud. Viljad võivad siiski olla vähem ühtlaselt piki vart jaotunud kui ekstraklassi puhul.

Järgmised tühised vead võivad olla lubatud, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ja esitusviisi pakendis:

- tühised kujuvead,
- tühised värvusvead,
- väga tühised päikesepõletuslaigud marjakestal.

iii) II klass

Sellesse klassi kuuluvad lauaviinamarjad, mida ei või liigitada kõrgematesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Kobaratel võivad olla tühised kuju-, valmimis- ja värvusvead, kui need ei kahjusta sordile olulisi omadusi, võttes arvesse kasvupiirkonda.

▼B

Viinamarjad peavad olema piisavalt kõvad ja piisavalt tugevasti varre küljes ning võimalusel kirmega kaetud. Viljad võivad olla vähem ühtlaselt piki vart jaotunud kui I klassi puhul.

Lauaviinamarjadel võivad olla lubatud järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

- kujuvead,
- värvusvead,
- väikesed päikesepõletuslaigud üksnes marjakestal,
- väikesed muljutised,
- tühised pindmised vead.

III. SUURUSNÕUDED

Suurus määratakse kindlaks viinamarjakobara kaalu alusel.

Viinamarjakobara miinimumkaal on 75 g. Kõnealust sätet ei kohaldata üksikpakkumisena ettenähtud pakendite suhtes.

IV. HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED

Kõigis turustusetappides võib igas pakendis olla tooteid, mille kvaliteet ja suurus ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

A. Kvaliteedihälbed**i) Ekstraklass**

Lubatud on koguhälve, mille puhul viinamarjakobarate kaalust 5 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele. Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 0,5 % toodetest, mis vastavad II klassi kvaliteedinõuetele.

ii) I klass

Lubatud on koguhälve, mille puhul 10 % viinamarjakobarate kaalust ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele. ►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 1 % toodetest, mis ei vasta II klassi kvaliteedi- ega miinimumnõuetele või on riknenud. ◄

iii) II klass

Lubatud on koguhälve, mille puhul 10 % viinamarjakobarate kaalust ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele. ►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 2 % riknenud tooteid. ◄

B. Suurushälbed

Kõikide klasside puhul: lubatud on koguhälve, mille puhul 10 % viinamarjakobarate kaalust ei vasta suurusnõuetele. Iga müügipakendi puhul lubatakse kaalu saavutamiseks ühte alla 75 g kaaluvat kobarat, kui see vastab asjaomase klassi kõigile muudele nõuetele.

V. ESITUSVIISI KÄSITLEVAD NÕUDED**A. Ühtsus**

Iga pakendi sisu peab olema ühtlane ja sisaldama sama päritoluga, sama sorti ja sama kvaliteediga viinamarjakobaraid.

Ekstraklassi viinamarjakobarad peavad olema enam-vähem ühesuurused ja ühesuguse värvusega.

Selgelt eri sorti lauaviinamarjade segu võib siiski pakkida ühte paken-disse tingimusel, et need on ühtlase kvaliteediga ning iga asjaomase sordi kaupa sama päritoluga.

▼B

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. Pakendamine

Lauaviinamarjad peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisematerjal peab olema puhas ja niisugune, et see ei riku toodet välis- ega seespidiselt. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templete kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Pakenditel ei tohi olla ühtegi võõrkeha, kuid eriesitusviisi puhul võib kobara varre külge jätta kuni 5 cm pikkuse viinamarjaväädi.

Üksikule tootele kinnitatavad kleebised peavad olema sellised, et pärast eemaldamist ei jääks neist nähtavaid liimijälgi ega pinnakahjustusi.

VI. MÄRGISTAMISNÕUDED

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. Identifitseerimistunnused

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

- kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;
- ainult kinnispakkide puhul Euroopa Liidu piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks)” või samaväärse märke vahetus läheduses. Sellisel juhul peab märgistus olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

B. Toote liik

- „Lauaviinamarjad”, kui pakendi sisu ei ole nähtav.
- Sordi nimi. Selgelt eri sorti lauaviinamarjade segu puhul kõikide eri sortide nimetused.

C. Toote päritolu

- Päritoluriik ⁽¹⁾ ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus.
- Selgelt eri sorti erineva päritoluga lauaviinamarjade segu puhul on iga asjakohase sordi nime kõrval päritoluriigi märg.

D. Kaubanduslikud andmed

- Klass.
- Vajaduse korral „Üksikpakkumisena ettenähtud vähem kui 75 g kaaluvad viinamarjakobarad”.

⁽¹⁾ Märkida tuleb täis- või tavanimi.

▼B**E. Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)**

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Nimetatud pakenditel ei tohi olla eksitavaid märgiseid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märged olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

▼M18**▼B****10. OSA: TOMATITE TURUSTAMISSTANDARD****I. TOOTE MÄÄRATLUS**

Käesolevat standardit kohaldatakse *Solanum lycopersicum* L. tomatisortide (kultivariid) suhtes, mis on ette nähtud tarbijale müüa värskest; standardit ei kohaldata tööstuslikuks töötlemiseks ettenähtud tomatite suhtes.

Tomatid liigitatakse nelja kaubanduslikku tüüpi:

- ümarikud,
- ribilised,
- pikergused või piklikud,
- kirsstomatid (sh kokteilimatid).

II. KVALITEEDINÕUDED

Standardiga määratletakse müügivalmis ja pakendatud tomatite kvaliteedinõuded.

A. Miinimumnõuded

Võttes arvesse iga klassi erinõudeid ja lubatud hälbeid, peavad kõikide klasside tomatid olema:

- terved,
- veatud; mädanenud või toiduks kõlbmatud riknenud tooted ei ole lubatud,
- puhtad, nähtavate võõrkehade,
 - värske välimusega,
 - taimekahjuriteta,
 - taimekahjurite poolt viljalihale tekitatud kahjustusteta,
 - ebatavalise pinnaniiskusega,
 - võõra lõhna ja/või maitseta.

Kobartomatite varred peavad olema värsked, terved, puhtad ning ilma lehtede ja nähtavate võõrkehade.

Tomatid peavad olema niisuguses valmimisastmes ja seisukorras, et need:

- taluvad vedu ja käitlemist ning
- jõuavad sihtkohta rahuldavas seisukorras.

B. Liigitamine

Tomatid liigitatakse kolme järgnevalt määratletud klassi:

▼Bi) *Ekstraklass*

Selle klassi tomatid peavad olema eriti hea kvaliteediga. Viljad peavad olema tugeva viljalihaga ja sordile iseloomulikud.

Nende värvus peab küpsusastme kohaselt vastama jaotise A kolmandas lõigus ettenähtud nõuetele.

Tomatid peavad olema ilma „rohelise kraeta”, veatud, välja arvatud tühised pindmised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis.

ii) *I klass*

Selle klassi tomatid peavad olema hea kvaliteediga. Viljad peavad olema piisavalt tugeva viljalihaga ning sordile ja/või kaubanduslikule tüübile iseloomulikud.

Neil ei tohi olla lõhesid ega nähtavaid „rohelisi kraesid”. Viljadel võivad olla järgmised tühised vead, kui need ei mõjuta toote üldilmet, kvaliteeti, säilivust ega esitusviisi pakendis:

- tühised kuju- ja valmimisvead,
- tühised värvusvead,
- tühised pindmised vead,
- väga väikesed muljutised.

Ribilistel tomatitel:

- võivad olla kuni 1 cm pikkused armistunud lõhed,
- ei tohi olla mügarikke,
- võivad olla väikesed korgistumata nabajad moodustised,
- võib olla kuni 1 cm² suurune emakasuudme korgistumine,
- võib olla peenike piklik (õmblusekujuline) õiearm, mille pikkus on kuni kaks kolmandikku tomati suurimast läbimõõdust.

iii) *II klass*

Sellesse klassi kuuluvad tomatid, mida ei või liigitada kõrgmatesse klassidesse, kuid mis vastavad eespool nimetatud miinimumnõuetele.

Viljad peavad olema piisavalt tugeva viljalihaga (mis võib olla veidi vähem tugev kui I klassi tomatitel) ja neil ei tohi olla armistumata lõhesid.

Tomatitel võivad olla järgmised vead, kui on säilinud põhilised kvaliteedi- ja säilivusomadused ning esitusviisi omadused:

- tühised kuju- ja valmimisvead,
- värvusvead,
- pindmised vead või muljutised, kui need ei riku vilja oluliselt,
- kuni 3 cm pikkused armistunud lõhed ümarike, ribiliste ja piklike tomatite puhul.

▼B

Ribilistel tomatitel:

- võib olla suuremaid mügarikke kui I klassi tomatitel, kuid mitte väärarenguid,
- nabajaid moodustisi,
- kuni 2 cm² suurune emakasuudme korgistumine,
- peenikesi piklikke (õmblusekujulisi) õiearme.

III. SUURUSNÕUDED

Suurus määratakse kindlaks ristlõike suurima läbimõõdu, kaalu või arvu alusel.

Järgmisi nõudeid ei kohaldata kobar- ja kirsstomatite suhtes; II klassi tomatite puhul ei ole need kohustuslikud.

Ühtlase suuruse tagamiseks pakendis ei ületa ühe pakendi viljade suurus:

a) läbimõõdu järgi mõõdetavate tomatite puhul:

- 10 mm, kui väikseima vilja läbimõõt (nagu märgitud pakendil) on alla 50 mm,
- 15 mm, kui väikseima vilja läbimõõt (nagu märgitud pakendil) on 50 mm ja rohkem, kuid alla 70 mm,
- 20 mm, kui väikseima vilja läbimõõt (nagu märgitud pakendil) on 70 mm ja rohkem, kuid alla 100 mm,
- 100 mm ja suurema läbimõõduga viljade suhtes läbimõõdu vahe piirangut ei kohaldata.

Suuruskoodide kohaldamisel tuleb järgida alljärgnevas tabelis esitatud koode ja läbimõõduvahemikke.

Suuruskood	Läbimõõt (millimeetrites)
0	≤ 20
1	> 20 ≤ 25
2	> 25 ≤ 30
3	> 30 ≤ 35
4	> 35 ≤ 40
5	> 40 ≤ 47
6	> 47 ≤ 57
7	> 57 ≤ 67
8	> 67 ≤ 82
9	> 82 ≤ 102
10	> 102

b) Kaalu või arvu järgi suurusklassidesse määratud tomatite suuruse vahe peaks olema vastavuses punktis a märgitud vahega.

IV. HÄLBEID KÄSITLEVAD NÕUDED

Kõigis turustusetappides võib igas pakendis olla tooteid, mille kvaliteet ja suurus ei vasta pakendil näidatud klassi nõuetele.

▼B**A. Kvaliteedihälbed***i) Ekstraklass*

Lubatud on koguhälve, mille puhul tomatite arvust või kaalust 5 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab I klassi nõuetele. Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 0,5 % toodetest, mis vastavad II klassi kvaliteedinõuetele.

ii) I klass

Lubatud on koguhälve, mille puhul tomatite arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele, kuid vastab II klassi nõuetele. ►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 1 % toodetest, mis ei vasta II klassi kvaliteedi- ega miinimumnõuetele või on riknenud. ◄ Kobartomatite puhul võib 5 % tomatite arvust või kaalust olla varre küljest lahti.

iii) II klass

Lubatud on koguhälve, mille puhul tomatite arvust või kaalust 10 % ei vasta selle klassi nõuetele ega miinimumnõuetele. ►C1 Selle hälbe piires võib olla kokku kuni 2 % riknenud tooteid. ◄ Kobartomatite puhul võib 10 % tomatite arvust või kaalust olla varre küljest lahti.

B. Suurushälbed

Kõikide klasside puhul: lubatud on koguhälve, mille puhul 10 % tomatite arvust või kaalust ei vasta suurusnõuetele.

V. ESITUSVIISI KÄSITLEVAD NÕUDED**A. Ühtsus**

Kõigi pakendite sisu peab olema ühtlane ja sisaldama ainult sama päritoluga, sama sorti või kaubanduslikku tüüpi, sama kvaliteedi ja suurusega (kui toode liigitatakse suuruse järgi) tomateid.

Ekstraklassi ja I klassi tomatid peavad olema ühtse küpsusastme ja värvusega. Lisaks peavad piklikud tomatid olema peaaegu ühepikkused.

Selgelt eri värvi, sorti ja/või kaubanduslikku tüüpi tomatite segu võib pakkida ühte pakendisse tingimusel, et need on ühtlase kvaliteediga ning iga värvi, sordi ja/või kaubandusliku tüübi kaupa ühesuguse päritoluga.

Pakendi sisu nähtav osa peab esindama kogu pakendi sisu.

B. Pakendamine

Tomatid peavad olema pakitud nii, et need on nõuetekohaselt kaitstud.

Pakendi sisematerjal peab olema puhas ja niisugune, et see ei riku toodet välis- ega seespidiselt. Kaubanduslike andmetega varustatud materjalide, eelkõige paberi või templete kasutamine on lubatud, kui trükkimisel on kasutatud mürgivaba tinti või etikettide kinnitamisel mürgivaba liimi.

Pakend peab olema ilma igasuguste võõrkehade.

▼B**VI. MÄRGISTAMISNÕUDED**

Iga pakendi ühel küljel peavad olema loetavate, püsivate ja väljastpoolt nähtavate tähtedega järgmised andmed.

A. Identifitseerimistunnused

Pakendaja ja/või lähetaja nimi ja aadress

Selle teabe võib asendada:

- kõikidel pakenditel, välja arvatud kinnispakkidel, ametlikult väljastatud või tunnustatud koodmärgiga, mis tähistab pakendajat ja/või lähetajat ja mis on kantud märke „Pakendaja ja/või lähetaja” (või samaväärsed lühendid) vahetusse lähedusse;
- ainult kinnispakkide puhul Euroopa Liidu piires registreeritud müüja nime ja aadressiga, mis on kantud märke „Pakendatud (kelle jaoks):” või samaväärse märke vahetus läheduses. Sellisel juhul peab märgistusel olema ka pakendajat ja/või lähetajat tähistav kood. Müüja annab selle koodi tähenduse kohta kontrolliasutusele sellist teavet, mida viimane vajalikuks peab.

B. Toote liik

- „Tomatid” või „Kobartomatid” ja kaubanduslik tüüp, kui pakendi sisu ei ole nähtav. Need üksikasjad tuleb alati märkida kirsstomatite (või kokteilimatite) puhul, olenemata sellest, kas need on kobaradena või mitte.
- selgelt eri sorti, kaubanduslikku tüüpi ja/või värvi tomatite segu puhul „Tomatite segu” või samaväärne nimetus. Kui toode ei ole pakendis nähtav, tuleb märkida kaubaüksuses sisalduvate toodete värvid, sordid või kaubanduslikud tüübid.
- Sordi nimi (ei ole kohustuslik).

C. Toote päritolu

Päritoluriik⁽¹⁾ ja vajaduse korral tootmispiirkond või üleriigiline, piirkondlik või kohalik nimetus.

Segude puhul, mis sisaldavad selgelt eri värvusega, eri sordist ja/või eri kaubandusliku tüübi tomateid, mille päritolu erineb, märgitakse iga päritoluriik asjaomase värvuse, sordi ja/või kaubandusliku tüübi juurde.

D. Kaubanduslikud andmed

- Klass.
- Suurus (kui toode sortitakse suuruse järgi) väljendatuna miinimum- ja maksimumlähimõõduna.

E. Ametlik kontrollimärk (ei ole kohustuslik)

Esimeses lõigus nõutud andmeid ei pea märkima pakenditele, kui need sisaldavad müügipakendeid, mis on väljastpoolt selgelt nähtavad ja kõikidele müügipakenditele on kantud kõnealused andmed. Nimetatud pakenditel ei tohi olla eksitavaid märgiseid. Kui kõnealused pakendid pannakse välja kaubaalustel, peavad vastavad märged olema pandud nähtavalt vähemalt kahele kaubaaluse küljele.

⁽¹⁾ Märkida tuleb täis- või tavanimi.

*II LISA***ARTIKLI 12 LÕIKES 1 OSUTATUD NÄIDIS**

	Euroopa Liidu värske puu- ja köögiviljade turustamisstandard Heakskiidetud ettevõtja nr (Liikmesriik)
---	--

III LISA

ARTIKLITES 12, 13 JA 14 OSUTATUD CERTIFIKAAT VÄRSKE PUU- JA KÕÕGIVILJA VASTAVUSE KOHTA EUROOPA LIIDU TURUSTAMISSTANDARDITELE

1. Ettevõtja		Värske puu- ja kõõgivilja suhtes kohaldatavate Euroopa Liidu turustamisstandarditele vastavust tõendav sertifikaat Nr (Käesolev sertifikaat on ainult kontrolliasutustele kasutamiseks)	
2. Pakendil märgitud pakendaja (kui see ei ole ettevõtja)		3. Kontrolliasutus	
		4. Kontrolli koht / päritoluriik ⁽¹⁾	5. Sihtpiirkond või -riik
6. Veovahendi tunnus		7. ☐ Siseturget ☐ Import ☐ Eksport	
8. Pakendid (arv ja liik) — —	9. Toote liik (sort, kui see on asjaomaste normidega ette nähtud)	10. Kvaliteediklass	11. Netokaal kilodes
12. Sertifikaadi väljaandmise ajal vastab eespool osutatud kaubasaadeti kehtivatele Euroopa Liidu turustamisstandarditele. Tolliasutus Väljaandmise koht ja kuupäev Kehtib kuni (kuupäev): Alla kirjutanud (nimi trükitähtedega): Allkiri Pädeva asutuse pitser			
13. Märkused			

⁽¹⁾ Kui tooted reeksportitakse, tuleb nende päritolu märkida lahtrisse 9.

▼ **M18***IV LISA***KOLMANDAD RIIGID, KELLE VASTAVUSKONTROLLID ON HEAKS
KIIDETUD VASTAVALT ARTIKLILE 15, JA ASJAOMASED TOOTED**

Riik	Tooted
Šveits	Värske puu- ja köögivili, v.a tsitrusviljad
Maroko	Värske puu- ja köögivili
Lõuna-Aafrika Vabariik	Värske puu- ja köögivili
Iisrael (*)	Värske puu- ja köögivili
India	Värske puu- ja köögivili
Uus-Meremaa	Õunad, pirnid ja kiivid
Senegal	Värske puu- ja köögivili
Kenya	Värske puu- ja köögivili
Türgi	Värske puu- ja köögivili

(*) Vastavalt artiklile 15 on komisjon heaks kiitnud puu- ja köögiviljad, mis on pärit Iisraeli Riigi territooriumilt (v.a Golani kõrgendikud, Gaza sektor, Ida-Jerusalem ja Jordani Läänekalda ülejäänud osa, mis kuuluvad Iisraeli valitsusallas alates 1967. aasta juunist).

V LISA

ARTIKLI 17 LÕIKES 1 OSUTATUD KONTROLLIMEETODID

Järgmised kontrollimeetodid põhinevad värskel puu- ja köögivilja kvaliteedikontrolli rakendamise suuniste sätetel, mis on vastu võetud OECD puu- ja köögivilja rahvusvaheliste standardite kohaldamist käsitleva kava raames.

1. MÕISTED

1.1. Pakend

Eraldi pakendatud partii osa, kaasa arvatud sisu. Pakend on ette nähtud mõnede müügipakendite või lahtiste või paigutatud toodete käitlemise ja veo hõlbustamiseks, et vältida füüsilise käitlemise ja veokahjustuste käigus tekkivaid kahjustusi. Pakend võib moodustada müügipakendi. Pakenditena ei käsitata maantee-, raudtee-, mere- ja õhuveokonteinereid.

1.2. Müügipakend

Eraldi pakendatud partii osa, kaasa arvatud sisu. Müügipakendi pakend on ette nähtud müügikohas lõppkasutajale või tarbijale müüdava kaubaüksuse pakendamiseks.

1.3. Kinnispakid

Kinnispakid on sellised müügipakendid, mille puhul pakend hõlmab toiduainet täielikult või osaliselt, kuid selliselt, et pakendi sisu ei ole võimalik muuta ilma pakendit avamata või vahetamata. Kinnispakina ei käsitata ühte toodet katvat kaitsekilet.

1.4. Kaubasaadetis

Kontrolli ajal konkreetse ettevõtja valduses olev müüdiv tootekogus, mis on dokumendis määratletud. Kaubasaadetis võib koosneda ühest või mitmest tootetüübist; saadetis võib koosneda ühest või mitmest värskel puu- ja köögivilja partiist.

1.5. Partii

Tootekogus, millel on kontrolli ajal sarnased omadused järgmistes aspektides:

- pakendaja ja/või lähetaja,
- päritoluriik,
- toote liik,
- toote klass,
- suurus (kui toode on suuruse järgi liigitatud),
- sort või kaubanduslik tüüp (vastavalt asjaomaste normide nõuetele),
- pakendi liik ja esitusviis.

Kui punktis 1.4 määratletud kaubasaadetiste vastavuskontrolli käigus on raske erinevate partiide vahel vahet teha ja/või kui üksikute partiide esitamine ei ole võimalik, võib saadetise kõiki partiisid käsitleda ühe partiina, kui need on sarnased tooteliigi, lähetaja, päritoluriigi, klassi ja sordi või kaubandusliku tüübi osas, kui see on asjakohase normiga ette nähtud.

1.6. Proovid

Vastavuskontrolli käigus partiist ajutiselt võetud koondproovid.

▼B**1.7. Üksikproov**

Pakitud toodete puhul partiist pisteliselt võetud pakend või pakkimata kauba puhul (laadituna otse veokile või veoki lastiruumi) partii ühest kohast pisteliselt võetud kogus.

1.8. Lähteproov

Mitu partiist võetud üksikproovi, mis peaksid esindama kõnealust partiid selliselt viisil, et nende üldkogus on piisav partii hindamiseks seoses kõikide kriteeriumidega.

1.9. Teisene proov

Üksikproovist pisteliselt võetud võrdne tootekogus.

Pakendatud pähklite puhul kaalub teisene proov 300–1000 g. Kui üksikproov koosneb pakenditest, mis sisaldavad müügipakendeid, on teiseks prooviks üks või mitu müügipakendit, mis kaaluvad kokku vähemalt 300 g.

Muude pakitud toodete puhul koosneb teisene proov 30 ühikust, kui asjaomase pakendi netokaal ei ületa 25 kg ja pakend ei sisalda müügipakendeid. Teatavatel juhtudel tähendab see, et kontrollida tuleb pakendi kogu sisu, kui üksikproov ei sisalda rohkem kui 30 ühikut.

1.10. Liitproov (ainult kuivad ja kuivatatud tooted)

Liitproov on vähemalt 3 kg kaaluv segu kõikidest lähteproovist võetud teisestest proovidest. Liitproovis olevad tooted peavad olema ühtlastelt segatud.

1.11. Vähendatud proov

Lähte- või liitproovist pisteliselt võetud tootekogus, mis peab olema võimalikult väike, kuid piisav selleks, et selle põhjal saaks hinnata teatavaid üksikuid kriteeriume.

Kui asjaomane kontrollimeetod võiks toote rikkuda, ei tohi vähendatud proovi kogus ületada 10 % lähteproovist või koorimata pähklite puhul 100 liitproovist võetud pähklit. Väikeste kuivade või kuivatatud toodete puhul (st 100 g sisaldab enam kui 100 ühikut) ei tohi vähendatud proov ületada 300 g.

Valmimis- ja/või küpsusastme kriteeriumide kontrollimiseks võetakse proovid kooskõlas objektiivsete meetoditega, mis on esitatud suunistes puu- ja köögiviljade ning kuivade ja kuivatatud toodete kvaliteedi kindlaksmääramisel tehtavate objektiivsete kontrollide kohta.

Selleks et kontrollida partii vastavust eri kriteeriumidele, võib lähte- või liitproovist võtta mitu vähendatud proovi.

2. VASTAVUSKONTROLI RAKENDAMINE**2.1. Üldine märkus**

Vastavuskontroll viiakse läbi kontrollitava partii eri kohtadest pisteliselt võetud proovide hindamise teel. Vastavuskontroll põhineb eeldusel, et proovide kvaliteet esindab partii kvaliteeti.

2.2. Kontrolli läbiviimise koht

Vastavuskontrolli võib teostada pakendamistoimingute ajal, lähetamiskohas, veo ajal, vastuvõtukohas ning hulgi- ja jaemüügi tasandil.

Kui kontrolliasutus ei teosta asjaomast vastavuskontrolli oma territooriumil, tagab toote valdaja vastavuskontrolli läbiviimist võimaldavad vahendid.

▼B**2.3. Partiide identifitseerimine ja/või saadetise kohta üldmulje saamine**

Partiid identifitseeritakse nende märgistuse või muude kriteeriumide alusel, näiteks nõukogu direktiivi 89/396/EMÜ ⁽¹⁾ kohaselt sätestatud märgete alusel. Mitmest partiist koosneva kaubasaadetise puhul peab kontrollija saama saadetisest saatedokumentide või deklaratsioonide abil üldmulje. Seejärel teeb kontrollija kindlaks, mil määral vastavad esitatud partiid dokumentides esitatud teabele.

Kui tooted tuleb laadida või kui need on laaditud veovahendile, kasutatakse veovahendi registreerimismärki kaubasaadetise identifitseerimiseks.

2.4. Toote esitamine

Kontrollitavad pakendid määrab kindlaks kontrollija. Tooted esitab selleks ettevõtja ja esitada tuleb lähteproov ning asjaomase saadetise või partii identifitseerimiseks vajalik teave.

Kui on vaja vähendatud või teiseseid proove, määrab kontrollija need kindlaks lähteproovi hulgast.

2.5. Füüsiline kontroll

— Pakendi ja esitusviisi kontroll:

Pakendit, sealhulgas pakendis kasutatud materjali, kontrollitakse sobivuse ja puhtuse osas kooskõlas asjakohase turustamisstandardi sätetega. Pakitud toodete puhul viiakse kõnealune kontroll läbi üksikproovide põhjal ja kõikidel muudel juhtudel veoki põhjal. Kui lubatud on ainult teatavat tüüpi pakendid või esitusviisid, kontrollib kontrollija nende kasutamist.

— Märgistuste kontroll:

Kontrollija teeb kindlaks, kas asjaomane toode on märgistatud vastavalt asjakohasele turustamisstandardile. Selle käigus kontrollitakse märgistuse täpsust ja/või nõutavate muudatuste ulatust.

Pakitud toodete puhul viiakse kõnealune kontroll läbi üksikproovide põhjal ja kõikidel muudel juhtudel kaubaalusele või veokile lisatud dokumentide põhjal.

Eraldi plastpakendisse pakendatud puu- ja kõõgilju ei käsitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/13/EÜ tähenduses kinnispakis oleva toiduna ning seetõttu ei tule neid turustamisstandarditele vastavalt märgistada. Sellisel juhul võib plastpakendit käsitada õrnade toodete kaitsena.

— Toote normidele vastavuse kontrollimine:

Kontrollija määrab koondproovi suuruse kindlaks sellisel viisil, et partiisid oleks võimalik hinnata. Kontrollija valib pisteliselt kontrollitavad pakendid või pakendamata kauba puhul kohad, kust partiist üksikproovid võetakse.

Seda tehes tuleb tagada, et proovide võtmine ei kahjustaks asjaomase toote kvaliteeti.

Rikutud pakendeid lähteproovina ei kasutata. Need tuleb panna eraldi ning neid võib vajaduse korral eraldi kontrollida ja nende kohta eraldi aruande koostada.

⁽¹⁾ EÜT L 186, 30.6.1989, lk 21.

▼B

Kui partiid ei loeta rahuldavaks või kui tuleb kontrollida võimalust, et toode ei vasta asjaomasele turustamisstandardile, peab lähteproov hõlmama järgmisi miinimumkoguseid:

Pakitud tooted	
Pakendite arv partiis	Võetavate pakendite arv (üksikproovid)
Kuni 100	5
101 kuni 300	7
301 kuni 500	9
501 kuni 1 000	10
Rohkem kui 1 000	15 (miinimum)

Pakkimata tooted (laadituna otse veokile või veoki lastiruumi)	
Partii kogus kilogrammides või kimpude arv partiis	Üksikproovide kogus kilogrammides või nendes olevate kimpude arv
Kuni 200	10
201 kuni 500	20
501 kuni 1 000	30
1 001 kuni 5 000	60
Rohkem kui 5 000	100 (miinimum)

Suurte puu- ja köögiviljade (üks vili üle 2 kg) puhul peaksid üksikproovid koosnema vähemalt viiest viljast. Kui partiis on alla viie pakendi või kui partii kaalub alla 10 kg, kontrollitakse kogu partiid.

Kui kontrollija jõuab pärast kontrolli järelduseni, et otsust ei ole võimalik teha, viib ta läbi uue kontrolli ja esitab kokkuvõtte kahe kontrolli keskmise põhjal.

2.6. Toote kontrollimine

Pakitud toodete puhul kasutatakse toote üldilme, esitusviisi, puhtuse ja märgistuse kontrollimiseks üksikproove. Kõikidel muudel juhtudel viiakse kõnealune kontroll läbi partii või veoki põhjal.

Toode tuleb vastavuskontrolli läbiviimiseks täielikult pakendist eemaldada. Kontrollija ei pea pakendit eemaldama vaid juhul, kui proove võetakse liitproovide põhjal.

Ühtsust, miinimumnõuete järgmist, kvaliteediklasse ja suurust kontrollitakse lähte- või liitproovi põhjal, võttes arvesse OECD puu- ja köögivilja rahvusvaheliste standardite kohaldamist käsitleva kava raames avaldatud selgitavaid brošüüre.

Vigade esinemise korral määrab kontrollija kindlaks normile mittevastavate toodete protsendi nende arvust või kaalust.

Väliseid vigu kontrollitakse lähte- või liitproovi põhjal. Teatavaid valmimis- ja/või küpsusastme kriteeriume või sisemiste vigade esinemist või puudumist võib kontrollida vähendatud proovide põhjal. Kontrolli tehakse vähendatud proovide põhjal eelkõige siis, kui kontrollid kahjustavad asjaomase toote kaubanduslikku väärtust.

▼B

Valmimis- ja/või küpsusastme kriteeriumide kontrollimiseks kasutatakse asjaomases turustamisstandardis selleks otstarbeks ettenähtud vahendeid ja meetodeid või kõnealused kontrollid viiakse läbi kooskõlas suunistega puu- ja köögiviljade ning kuivade ja kuivatatud toodete kvaliteedi kindlaksmääramisel tehtavate objektiivsete kontrollide kohta.

2.7. Kontrolli tulemuste aruanne

Vajaduse korral väljastatakse artiklis 14 loetletud dokumendid.

Kui leitakse vigu, mille tõttu toode ei vasta normidele, teavitatakse asjaomast ettevõtjat või tema esindajat kirjalikult kõnealustest vigadest ja nende osakaalust protsentides ning mittevastavuse põhjustest. Kui tooteid on võimalik viia normidega vastavusse märgistuse muutmise teel, tuleb ettevõtjat või tema esindajat sellest teavitada.

Kui tootel on vigu, märgitakse standardidele mittevastavate toodete osakaal protsentides.

2.8. Väärtuse vähenemine vastavuskontrolli tõttu

Pärast vastavuskontrolli antakse lähte- või liitproov ettevõtja või tema esindaja käsutusse.

Kontrolliasutus ei ole kohustatud tagastama vastavuskontrolli ajal rikunud lähte- või liitproove.

▼M8

*Va LISA***ARTIKLI 37 TEISES LÕIGUS OSUTATUD ABIKÕLBMATUD
INVESTEERINGUD**

1. Investeeringud transpordivahenditesse, mida tootjarühm kasutab turustamisel või jaotamisel, välja arvatud:
 - a) investeeringud ettevõttesisestesse transpordiseadmetesse; ostmise hetkel põhjendab tootjarühm nõuetekohaselt asjaomasele liikmesriigile, et investeeringuid kasutatakse üksnes ettevõttesiseste transpordivahendite jaoks;
 - b) investeeringud transpordivahendite täiendavatesse külmutus- või kliimaseadmetesse.
2. Hoonestamata maa ost, mille maksumus ületab 10 % kogu asjaomase toimingu toetuskõlblikest kuludest, v.a juhul, kui ost on vajalik tunnustuskavas sisalduva investeeringu tegemiseks.
3. Kasutatud seadmed, mille ostmiseks on eelneva seitsme aasta jooksul kasutatud liidu või riigi abi.
4. Üürimine, v.a juhtudel, kui see on liikmesriigi pädeva asutuse poolt heaks kiidetud majanduslikult põhjendatud ostmise alternatiiv.
5. Sellise kinnisvara ost, mille soetamiseks on eelneva kümne aasta jooksul kasutatud liidu või riigi abi.
6. Investeeringud aktsiatesse.
7. Investeeringud või sarnased meetmed, mida teostatakse väljaspool tootjarühma või selle liikmete ettevõtteid ja/või tööruume.

Artikli 38 lõikes 4 osutatud teadete vormid

Komisjoni määruse (EL) nr 543/2011 artikli 38 lõike 4 kohane TEADE

Liikmesriik:

Tunnustamiseks esitatud tootjarühmade koguarv:

Vääring:

Kuupäev:

ID (kui on juba määratud)	Nimi	Liikmete arv	Ülemienku- peri oodi aastad	Rakendamis- aastad	Tootjarühmade asutamise soodustamise ja haldustoimingute hõlbustamisega seotud abi. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1			Osa investeeeringute katmisega seotud abi. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1 punkt b				Turustatud toodangu väärtus (ms 543/2011 art 42)	Liidu toetus kokku	Liikmesriigi toetus kokku	Tootjarühm kokku
					Kokku	Liidu toetus	Liikmesriigi toetus	Kulud kokku	Liidu toetus	Liikmesriigi toetus	Tootjarühma ja tootjarühma liikmete toetus				
					(1) = (2) + (3)	(2)	(3)	(4) = (5) + (6) + (7)	(5)	(6)	(7)				
			1/5	201...											
			2/5	201...											
			3/5	201...											
			4/5	201...											
			5/5	201...											
				Kokku											

Iga tootjarühma (TR) kohta täidetakse üks exceli tabel

Komisjoni määruse (EL) nr 543/2011 artikli 38 lõike 4 kohane TEADE

Liikmesriik:

Tunnustamiseks esitatud tootjarühmade koguarv:

Vääring:

omavääring

Kuupäev:

Tunnustamiseks esitatud tootjarühmade arv	Aastad	Tootjarühmade asutamise soodustamise ja haldustoimingute hõlbustamisega seotud abi. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1			Osa investeeringute katmisega seotud abi. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 103a lõike 1 punkt b				Turustatud toodangu väärtus (ms 543/2011 art 42)	Liidu toeus kokku	Liikmesriigi toetus kokku	Tootjarühm kokku
		Kokku	Liidu toetus	Liikmesriigi toetus	Kulud kokku	Liidu toetus	Liikmesriigi toetus	Tootjarühma ja tootjarühma liikmete toetus				
		(1) = (2) + (3)	(2)	(3)	(4) = (5) + (6) + (7)	(5)	(6)	(7)		(9) = (2) + (5)	(10) = (3) + (6)	(11) = (1) + (4)
	201...											
	201...											
	201...											
	201...											
	201...											
	201...											
	Kokku											

Käesolevas exceli tabelis osutatakse kõigile tunnustamiseks esitatud tootjarühmadele liikmesriigi kohta"

▼ **M29**▼ **B***XIX LISA***ARTIKLIS 149 OSUTATUD VASTAVUSTABEL**

Määrus (EÜ) nr 1580/2007	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikkel 2a	Artikkel 3
Artikkel 3	Artikkel 4
Artikkel 4	Artikkel 5
Artikkel 5	Artikkel 6
Artikkel 6	Artikkel 7
Artikkel 7	Artikkel 8
Artikkel 8	Artikkel 9
Artikkel 9	Artikkel 10
Artikkel 10	Artikkel 11
Artikkel 11	Artikkel 12
Artikkel 12	Artikkel 13
Artikkel 12a	Artikkel 14
Artikkel 13	Artikkel 15
Artikkel 14	—
Artikkel 15	Artikkel 16
Artikkel 16	—
Artikkel 17	—
Artikkel 18	—
Artikkel 19	—
Artikkel 20	Artikkel 17
Artikkel 20a	Artikkel 18
Artikkel 21	Artikkel 19
Artikkel 22	Artikkel 20
Artikkel 23	Artikkel 21
Artikkel 24	Artikkel 22
Artikkel 25	Artikkel 23
Artikkel 26	Artikkel 24
Artikkel 27	Artikkel 25
Artikkel 28	Artikkel 26
Artikkel 29	Artikkel 27
Artikkel 30	Artikkel 28
Artikkel 31	Artikkel 29
Artikkel 32	Artikkel 30
Artikkel 33	Artikkel 31
Artikkel 34	Artikkel 33
Artikkel 35	—
Artikkel 36	Artikkel 34

Määrus (EÜ) nr 1580/2007	Käesolev määrus
Artikkel 37	Artikkel 35
Artikkel 38	Artikkel 36
Artikkel 39	Artikkel 37
Artikkel 40	Artikkel 38
Artikkel 41	Artikkel 39
Artikkel 42	Artikkel 40
Artikkel 43	Artikkel 41
Artikkel 44	Artikkel 42
Artikkel 45	Artikkel 43
Artikkel 46	Artikkel 44
Artikkel 47	Artikkel 45
Artikkel 48	Artikkel 46
Artikkel 49	Artikkel 47
Artikkel 50	Artikkel 48
Artikkel 51	Artikkel 49
Artikkel 52	Artikkel 50
Artikkel 53	Artikkel 51
Artikkel 54	Artikkel 52
Artikkel 55	Artikkel 53
Artikkel 56	Artikkel 54
Artikkel 57	Artikkel 55
Artikkel 58	Artikkel 56
Artikkel 59	Artikkel 57
Artikkel 60	Artikkel 58
Artikkel 61	Artiklid 59–60
Artikkel 62	Artikkel 61
Artikkel 63	Artikkel 62
Artikkel 64	Artikkel 63
Artikkel 65	Artikkel 64
Artikkel 66	Artikkel 65
Artikkel 67	Artikkel 66
Artikkel 68	Artikkel 67
Artikkel 69	Artikkel 68
Artikkel 70	Artikkel 69
Artikkel 71	Artikkel 70
Artikkel 72	Artikkel 71
Artikkel 73	Artikkel 72
Artikkel 74	Artikkel 73
Artikkel 75	Artikkel 74
Artikkel 76	Artikkel 75
Artikkel 77	Artikkel 76
Artikkel 78	Artikkel 77

Määrus (EÜ) nr 1580/2007	Käesolev määrus
Artikkel 79	Artikkel 78
Artikkel 80	Artikkel 79
Artikkel 81	Artikkel 80
Artikkel 82	Artikkel 81
Artikkel 83	Artikkel 82
Artikkel 84	Artikkel 83
Artikkel 85	Artikkel 84
Artikkel 86	Artikkel 85
Artikkel 87	Artikkel 86
Artikkel 88	Artikkel 87
Artikkel 89	Artikkel 88
Artikkel 90	Artikkel 89
Artikkel 91	Artikkel 90
Artikkel 92	—
Artikkel 93	Artikkel 91
Artikkel 94	Artikkel 92
Artikkel 94a	Artikkel 93
Artikkel 95	Artikkel 94
Artikkel 96	Artikkel 95 lõige 4
Artikkel 97	Artikkel 95
Artikkel 98	Artikkel 96
Artikkel 99	Artikkel 97
Artikkel 100	Artikkel 99
Artikkel 101	Artikkel 100
Artikkel 102	Artikkel 101
Artikkel 103	Artikkel 102
Artikkel 104	Artikkel 103
Artikkel 105	Artikkel 104
Artikkel 106	Artikkel 105 lõige 1
Artikkel 107	Artikli 105 lõiked 2 ja 3
Artikkel 108	Artikkel 106
Artikkel 109	Artikkel 107
Artikkel 110	Artikkel 108
Artikkel 111	Artikkel 109
Artikkel 112	Artikkel 110
Artikkel 113	Artikkel 111
Artikkel 114	Artikkel 112
Artikkel 115	Artikkel 113
Artikkel 116	Artikkel 114
Artikkel 117	Artikkel 115
Artikkel 118	Artikkel 116
Artikkel 119	Artikkel 117

▼B

Määrus (EÜ) nr 1580/2007	Käesolev määrus
Artikkel 120	Artikkel 118
Artikkel 121	Artikkel 119
Artikkel 122	Artikkel 120
Artikkel 123	Artikkel 121
Artikkel 124	Artikkel 122
Artikkel 125	Artikkel 123
Artikkel 126	Artikkel 125
Artikkel 127	Artikkel 126
Artikkel 128	Artikkel 127
Artikkel 129	Artikkel 128
Artikkel 130	Artikkel 129
Artikkel 131	Artikkel 130
Artikkel 132	Artikkel 131
Artikkel 133	Artikkel 132
Artikkel 134	—
Artikkel 135	Artikkel 133
Artikkel 136	Artikkel 134
Artikkel 137	Artikkel 135
Artikkel 138	Artikkel 136
Artikkel 139	Artikkel 137
Artikkel 140	Artikkel 138
Artikkel 141	Artikkel 139
Artikkel 142	Artikkel 140
Artikkel 143	Artikkel 141
Artikkel 144	Artikkel 142
Artikkel 145	Artikkel 143
Artikkel 146	Artikkel 144
Artikkel 147	Artikkel 145
Artikkel 148	Artikkel 146
Artikkel 149	Artikkel 147
Artikkel 150	Artikkel 148
Artikkel 151	Artikkel 149
Artikkel 152	Artikkel 150
Artikkel 153	Artikkel 151
I lisa	I lisa
II lisa	II lisa
III lisa	III lisa
IV lisa	IV lisa
VI lisa	V lisa
VII lisa	VII lisa
VIII lisa	IX lisa
IX lisa	X lisa

▼B

Määrus (EÜ) nr 1580/2007	Käesolev määrus
X lisa	XI lisa
XI lisa	XII lisa
XII lisa	XIII lisa
XIII lisa	XIV lisa
XIV lisa	VIII lisa
XV lisa	XVI lisa
XVI lisa	XVII lisa
XVII lisa	XVIII lisa
XVIII lisa	XX lisa

XX LISA

ARTIKLI 150 LÕIKES 2 OSUTATUD MÄÄRUSED

Komisjoni 27. mai 1986. aasta määrus (EMÜ) nr 1764/86, milles sätestatakse tootmistoetuskava alusel tomatitest valmistatud toodete kvaliteedi miinimumnõuded ⁽¹⁾

Komisjoni 28. juuli 1989. aasta määrus (EMÜ) nr 2320/89, milles sätestatakse tootmistoetuskava kohaldamisalasse kuuluvate siirupis ja/või omas mahlas säilitatavate virsikute kvaliteedi miinimumnõuded ⁽²⁾

Komisjoni 3. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 464/1999, millega kehtestatakse säilisploomide toetuskorra suhtes nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad, ⁽³⁾ artikkel 2 ja I lisa A ja B osa

Komisjoni 19. juuli 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1573/1999, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad nõuete kohta, mis esitatakse tootmistoetuskava raames toetuse saamise tingimustele vastavatele kuivatatud viigimarjadele, ⁽⁴⁾ artikli 1 lõiked 1 ja 2 ning II ja III lisa

Komisjoni 22. juuli 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1621/1999, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad teatavate kuivatatud viinamarjade tootmiseks ettenähtud viinamarjasortide kasvatamiseks antava viljelusabi kohta, ⁽⁵⁾ I ja II lisa

Komisjoni 28. juuli 1999. aasta määrus (EÜ) nr 1666/1999, millega sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad teatavate kuivatatud viinamarja sortide turustamise miinimumnõuete puhul ⁽⁶⁾

Komisjoni 23. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1010/2001 tootmistoetuskava raames puuviljasegu suhtes kohaldatavate kvaliteedi miinimumnõuete kohta ⁽⁷⁾

Komisjoni 5. veebruari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 217/2002, milles määratakse kindlaks toetuse saamise tingimused tooraine puhul määruses (EÜ) nr 2201/96 sätestatud tootmistoetuskava kohaldamisel, ⁽⁸⁾ artikkel 3

Komisjoni 29. augusti 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1535/2003, milles sätestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljatoodete toetuskavaga, ⁽⁹⁾ artikkel 2

Komisjoni 1. detsembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 2111/2003, milles sätestatakse teatavate tsitrusviljade tootjatele liidu toetuskava kehtestava nõukogu määruse (EÜ) nr 2202/96 üksikasjalikud rakenduseeskirjad, ⁽¹⁰⁾ artikkel 16 ja I lisa

Komisjoni 18. oktoobri 2006. aasta määrus (EMÜ) nr 1559/2006, milles sätestatakse tootmistoetuskava kohaldamisalasse kuuluvate siirupis ja/või omas mahlas säilitatavate „Williamsi” ja „Rocha” pirnide kvaliteedi miinimumnõuded ⁽¹¹⁾

⁽¹⁾ EÜT L 153, 7.6.1986, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 220, 29.7.1989, lk 54.

⁽³⁾ EÜT L 56, 4.3.1999, lk 8.

⁽⁴⁾ EÜT L 187, 20.7.1999, lk 27.

⁽⁵⁾ EÜT L 192, 24.7.1999, lk 21.

⁽⁶⁾ EÜT L 197, 29.7.1999, lk 32.

⁽⁷⁾ EÜT L 140, 24.5.2001, lk 31.

⁽⁸⁾ EÜT L 35, 6.2.2002, lk 11.

⁽⁹⁾ ELT L 218, 30.8.2003, lk 14.

⁽¹⁰⁾ ELT L 317, 2.12.2003, lk 5.

⁽¹¹⁾ ELT L 288, 19.10.2006, lk 22.